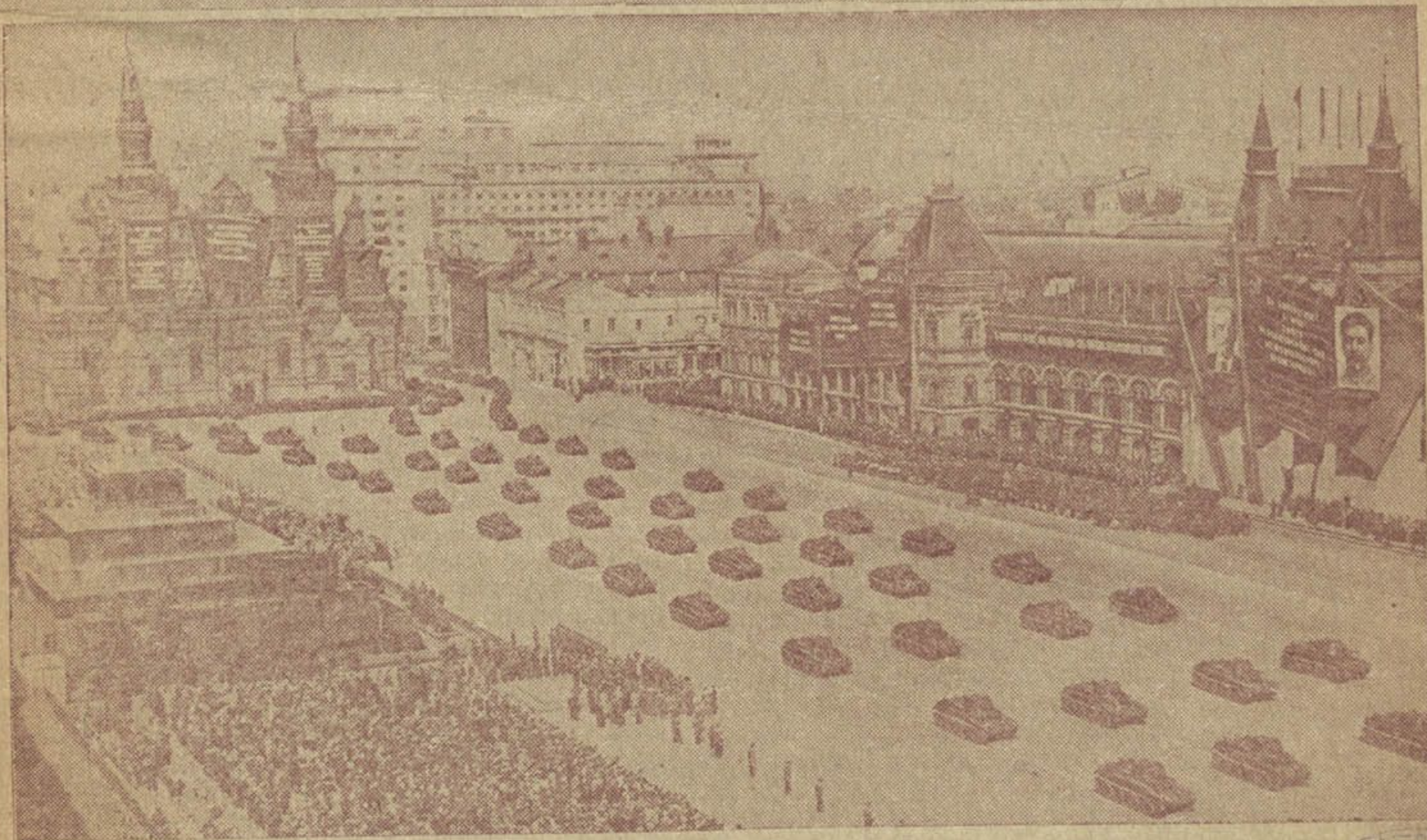

Пролетары ўсіх краін, еднайцеся!

На здымку зверху:

На трыбуне маўзалея 1 мая 1939 года. Злева направа: таварышы Вышыньскі, Фадзееў, Анцэловіч, Паскрэбышэў, Булганін, Шчэрбакоў, Маленкоў, Дзімітраў, Берыя, Л. М. Кагановіч, Варашылаў, Молатаў, Сталін, Андрэеў, Калінін, Мехліс, Мікаян.

Унізе: Танкі на першамайскім парадзе ў Маскве на Чырвонай плошчы.

Фота М. Калашнікова
і А. Межуева (Фотахроніка ТАСС).

РАБОТНІЦА І КАЛГАСНІЦА БЕЛАРУСІ.

№ 9

МАСКВА, КРЭМЛЬ

*тт. Сталіну, Молатаву,
Варашылаву, Калініну,
Кагановічу, Жданаву,
Андрэеву, Мікаюну,
Хрушчову, Берыя, Шверніку*

Вылецеўшы 28 красавіка ў адну гадзіну дзевятнаццаць мінут па Грынвічу з Масквы, зрабілі пералёт СССР—Паўночная Амерыка па маршруту МАСКВА — СКАНДЫНАВІЯ — ІСЛАНДЫЯ — ГРЭНЛАНДЫЯ — ЛАБРАДОР—ЗАЛІЎ ЛАЎРЭНЦІЯ.

Маючы магчымасць прадаўжаць палёт далей, рашылі з-за цяжкіх метэаралагічных умоў спыніць палёт пасадкай ноччу на востраве Міскоу (правінцыя Нью-Брунсвік).

Матэрыяльная частка працавала безадмоўна, гаручага аставалася на паўтары тысячы кілометраў. Пры пасадцы на берагавую кромку пашкоджаны вінты і правая маторная рама.

Дзякуем партыю і ўрад за клопаты і ўвагу.

КОКІНАКІ, ГАРДЗІЕНКА.

Нью-Ёрк, 1 мая.

НЬЮ-ЁРК

**ТТ. В. КОКІНАКІ,
М. ГАРДЗІЕНКА**

Горача віншуем вас з багапалучным завяршэннем выдатнага пералёту Масква—Паўночная Амерыка.

Ваш пералёт, які пакрыў 8.000 кілометраў за 22 гадзіны 56 мінут, паказаў, што мужныя адважныя савецкія лётчыкі могуць паспяхова рашаць труднейшыя задачы сусветнай авіяцыі.

Абнімаем вас, жадаем здароўя і моцна паціскаем вашы рукі.

Па даручэнню Урада СССР

В. МОЛАТАЎ, І. СТАЛІН.

ПАВЕДАМЛЕННЕ ЎРАДАВАЙ КАМІСІІ ПА АРГАНІЗАЦЫІ БЕСПАСАДАЧНАГА ПЕРАЛЁТУ МАСКВА—ЗЛУЧАНЫЯ ШТАТЫ АМЕРЫКІ

Пералёт Кокінакі і Гардзіенка па маршруту Масква—ЗША, пачаты 28 красавіка 1939 года ў 4 гадзіны 19 мінут (па маскоўскаму часу), закончан 29 красавіка ў 3 гадзіны 15 мінут на востраве Міскоу, Паўночная Амерыка (Канада).

Самалёт праляцеў па наступнаму маршруту: Масква—Трондгейм (Нарвегія)—Рэйк'явік (Ісландыя)—Кап Фарвел (Паўднёвая аканечнасць Грэнландыі)—Паўночная Амерыка, пакрыўшы шлях па прамой 6516 кілометраў за 22 гадзіны 56 мінут (фактычны шлях самалёта быў значна больш—каля 8000 кілометраў, што складае 348 км у гадзіну).

Палёт працякаў ва ўскладнёнай метэаралагічнай абстаноўцы, якая характэрна для гэтай трасы. Прагноз надвор'я, даны перад вылётам, апраўдаўся, за выключэннем раёна Нью-Ёрка, дзе, па паведамленню вашынгтонскага бюро надвор'я, чакалася ўмераная вышыня воблачнасці. У шляху самалёт перасек тры цыклоны, меў бакавыя і сустрэчныя ветры да Грэнландыі і папутныя ад Грэнландыі да заліва Св. Лаўрэнція. Надвор'е значна пагоршылася ў раёне Нью-Ёрка і на паўночны ўсход ад яго з-за быстрага прасоўвання цыклона, што стварыла там нізкую і магутную воблачнасць, пры якой пасадка была надзвычай затrudнена.

Экіпаж, жадаючы ва што-б та ні стала прайсці да Нью-Ёрка, гераічна прабіваў сабе шлях, вы-

шаў на вышыню 9000 метраў, але набліжэнне ночы і далейшае пагоршэнне надвор'я прымусіла яго вярнуцца к заліву Св. Лаўрэнція і зрабіць вымушаную пасадку на востраве Міскоу.

Пры пасадцы на выключна невыгоднай, балоцістай глебе адбылося пашкоджэнне самалёта. Адзін з лётчыкаў атрымаў лёгкае раненне.

За час свайго палёту матэрыяльная частка: самалёт, маторы, радыёстанцыя і ўсе прыборы працавалі безадмоўна.

З моманту вылету самалёта маскоўскія радыёстанцыі трымалі з ім бесперапынную сувязь аж да моманту пасадкі. Якасць сувязі на ўсёй трасе палёту была выдатнай. За ўвесь шлях следвання з борта самалёта прынята 70 паведамленняў.

Урадавая камісія лічыць, што пералёт Героя Савецкага Саюза т. Кокінакі і штурмана т. Гардзіенка ў гэтых умовах з'яўляецца выдаючымся. Экіпаж праявіў у палёце выключны гераізм і высокае майстэрства.

Камісія асоба адзначае, што пасадка самалёта «Масква» на востраве Міскоу, па сваёй складанасці і выкананню, заслужана можа лічыцца другой гераічнай пасадкай пасля пасадкі Чкалава на востраве Удд.

Па атрыманых вестках, экіпаж чакаецца ў Нью-Ёрку 30 красавіка.

УРАДАВАЯ КАМІСІЯ.

За высокі сталінскі ўраджай

Восемнаццаты з'езд Усесаюзнай Комуністычнай партыі большэвікоў паставіў вялікія задачы перад нашай соцыялістычнай сельскай гаспадаркай. У плане Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі прадугледжан рост прадукцыі па сельскай гаспадарцы на 52 процанты. На працягу бліжэйшых 3—4 год неабходна дабіцца 8 мільярдаў пудоў зярна ў год з сярэдняй ураджайнасцю 13 цэнтнераў з гектара. Гэта абавязвае ўсіх партыйных і непартыйных большэвікоў соцыялістычнай вёскі нястомна і ўпарта працаваць над павышэннем ураджайнасці.

Атрыманне вялікага ўраджаю ва многім залежыць ад своєчасовага правядзення веснавой сяўбы, правільнай апрацоўкі глебы, уняўрэння ўсіх правіл агратэхнікі. Веснавая сяўба гэтага года праходзіла ў нас значна лепш і больш арганізавана, чым у мінулыя годы. Аб гэтым ярка сведчыць такі факт. На 30 красавіка ў гэтым годзе было пасеяна 80 процантаў каласавых, а ў мінулым годзе на гэты дзень было пасеяна толькі 53 процанты.

Дзякуючы соцыялістычнаму спаборніцтву імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі многія калгасы да міжнароднага пролетарскага свята Першае Мая скончылі веснавую сяўбу. Так Бялыніцкая МТС, Магілёўскай вобласці да Першага Мая план радавой сяўбы выканалі поўнасьцю. Калгас імені Сталіна, Друцкага сельсавета, Талочынскага раёна, закончыў сяўбу ільна да 24 красавіка. Калгасы Палескай вобласці 23 красавіка выканалі план севу ранніх каласавых на плошчы 54 835 гектараў.

Стаханаўкі соцыялістычных палёў паказваюць добрыя прыклады ў рабоце. Трактарыстка Рудакоўскай МТС, Хойніцкага раёна, т. Жук працуючы на трактары «ХТЗ», штодзённа выконвае паўтары нормы. Маладзёжная жаночая брыгада Хойніцкай МТС, уступіўшы ў соцыялістычнае спаборніцтва, абавязалася ўзараць кожным трактарам не менш 600 гектараў. Сваё абавязацельства трактарысткі выконваюць з гонарам.

Радасна жыць і працаваць у краіне пераможца соцыялізма, калі праца ў нас з'яўляецца справай гонару, доблесці і геройства. Не так даўно 303 перадавікі соцыялістычнай сельскай гаспадаркі БССР былі ўзнагароджаны ордэнамі і медалямі Савецкага Саюза. У тым ліку ўзнагароджаны 58 жанчын—лепшых дачок нашай рэспублікі. Гэта вялікая ўзнагарода і выключная ўвага савецкага ўрада, партыі і асабіста таварыша Сталіна к беларускаму народу натхняе нашых рабочых, калгаснікаў і савецкую інтэлігенцыю на яшчэ большыя поспехі ў рабоце.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР Міхаіл Іванавіч Калінін, уручаючы ордэны і медалі лепшым людзям соцыялістычных палёў Савецкай Беларусі, сказаў:

«Я думаю, што задача, якую павінны паставіць перад сабою калгаснікі Беларусі, гэта—атрымліваць не менш, чым лепшыя калгаснікі цэнтральных абласцей РСФСР,—100 пудоў зярна з гектара. Гэта задача для вас зусім пасильна. Ну, вядома, папрацаваць прыдзецца як след. Гэта-ж не капіталістычныя часы, калі ўраджайнасць падымалася вельмі марудна. У нашых савецкіх

умовах тэмпы росту ўраджайнасці павінны на многа паскорыцца».

Калгаснае сялянства нашай ордэнаноснай рэспублікі будзе па-стаханаўску змагацца за ажыццяўленне гэтага ўказання Міхаіла Іванавіча Калініна.

Веснавая сяўба—гэта толькі пачатак у барацьбе за высокі Сталінскі ўраджай. Зараз прадстаіць вялікая работа па догляду за пасевамі, па правядзенню праполкі, па падрыхтоўцы і правядзенню ўборкі. Усім вядома, якую вялікую ролю ў гэтых работах адыгрываюць жанчыны ў калгасах. Неабходна стварыць такія ўмовы, каб усе калгасніцы маглі поўнасьцю зыходзіць на палевыя работы. У першую чаргу неабходна адчыніць дзіцячыя яслі і пляцоўкі і забяспечыць дзяцей добрым доглядам, каб маці была спакойна за іх.

Зараз асабліва неабходна шырока разгарнуць палітыка-масавую работу ў калгасах. Справай гонару кожнай партыйнай і комсамольскай арганізацыі, кожнага сельскага савета павінна з'явіцца арганізацыя глыбокага вывучэння матэрыялаў XVIII з'езда партыі.

Горача адгукнуліся калгасніцы нашай рэспублікі на заклік знатных трактарыстак—слухачоў Тіміразеўскай Сельскагаспадарчай Акадэміі аб падрыхтоўцы без адрыву ад вытворчасці 100 тысяч трактарыстак. Так, трактарысты Васілевіцкай МТС абавязаліся да 15 снежня 1939 года падрыхтаваць 20 трактарыстак. У калгасе «Праўда», Нараўлянскага раёна, у гурток па вывучэнню трактара запісалася 10 калгасніц, 8 маладых калгасніц сельгасарцелі «Сerp і молат», гэтага-ж раёна, таксама жадаюць вывучаць трактарную справу.

Гэты рух гарачых патрыётак радзімы неабходна пашырыць. Кожная МТС павінна практычна дапамагчы нашым дзяўчатам авалодаць трактарам.

Першага жніўня ў Маскве адкрываецца Усесаюзная сельскагаспадарчая выстаўка. Сярод кандыдатаў для ўдзелу ў выстаўцы зацверджаны і многія жанчыны—перадавікі сельскай гаспадаркі. Вось некаторыя з іх: Анастасія Грыгораўна Міцкевіч, дэпутат Вярхоўнага Савета БССР, звенная калгаса «Заветы Ільіча», Шклоўскага раёна, атрымаўшая 9,59 цэнтнера ільनावалакна з гектара (з пасеўнай плошчы 3 гектары); Юлія Нікіфараўна Міхасевіч—звенная калгаса «Большэвік», Дрысенскага раёна, якая атрымала ўраджай насення ільну ў 1938 годзе па 11,44 цэнтнера з гектара (з плошчы 10,41 гектара).

Усесаюзная сельскагаспадарчая выстаўка з'явіцца яркай дэманстрацыяй магутнасці і багацця сельскай гаспадаркі. Выстаўка будзе магутным сродкам у барацьбе за далейшы ўздым сельскай гаспадаркі, за паспяховае выкананне плана трэцяй пяцігодкі.

Уключыўшыся ў соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі жанчыны соцыялістычных палёў Беларускай рэспублікі, як і ўвесь савецкі народ будуць актыўна змагацца за выкананне лозунга таварыша Сталіна—даць краіне 8 мільярдаў пудоў зярна, будуць змагацца за хутчэйшае выкананне плана Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі.

М. М. КАГАНОВІЧ

НАРОДНЫ КАМІСАР АВІАЦЫЙНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ СССР

МАСКВА—ПАЎНОЧНАЯ АМЕРЫКА

Закончыўся выдатны пералёт з Масквы да берагоў Канады. Герой Савецкага Саюза т. Кокінакі з штурманам т. Гардзіенка на працягу адных сутак праляцелі з сталіцы Савецкага Саюза ў Паўночную Амерыку. У 4 гадзіны 19 мінут раніцы самалёт «Масква» вылецеў са Шчолкаўскага аэрадрома і на наступны дзень, у 3 гадзіны 15 мінут, апусціўся на востраве Міскоу, на Амерыканскім кантыненте. За 22 гадзіны 56 мінут самалёт прайшоў каля 8 тысяч кілометраў. Масква і Паўночная Амерыка злучаны найкарацейшай паветранай дарогай.

Падрыхтоўка да гэтага пералёту пачалася даўно. Тав. Кокінакі не менш двух год выношваў гэту ідэю. У пачатку бягучага году быў атрыман прынцыповы дазвол на палёт. Народны камісарыят авіяцыйнай прамысловасці прыступіў да падрыхтоўкі пералёту.

Як вядома, т. Кокінакі для ажыццяўлення свайго мэты выбраў самалёт «Масква» канструкцыі інжынера-ордэнаносца т. Ільющына. Лётчык надзвычай добра ведаў гэту машыну па сваіх ранейшых палётах, і яго выбар трэба лічыць упайнёўдалым. Самалёт «Масква» адрозніваецца выдатнымі лётнымі данымі.

Гэта ўпайнёў сучасная машына, якая стаіць на ўзроўні лепшых еўрапейскіх і амерыканскіх канструкцый. Можна смела сказаць, што яна ім ні ў чым не ўступае, а ў многім нават перавышае лётныя якасці замежных самалётаў. «Масква» ўладае вельмі вялікім паталком, высокай хуткасцю, велізарнай дальнасцю і вялікай грузапад'ёмнасцю. Усе гэтыя якасці былі поўнасьцю прадэманстраваны ў часе мінулагадня пералёту т. Кокінакі з Масквы на Далікі Усход і зараз у часе трансатлантычнага пералёту ў Амерыку.

Машыну рыхтаваў да палёту калектыў авіяцыйнага завода імені Менжынскага. Уся падрыхтоўка праводзілася пад непасрэдным кіраўніцтвам т. Кокінакі і канструктара т. Ільющына. Яна адрознівалася выключ-

Тав. Кокінакі

Тав. Гардзіенка

най стараннасцю і прадуманасцю. Тав. Кокінакі наогул вядомы як пілот, які спалучае сапраўдную бясстрашнасць з цвярозым і дальнавідным разлікам. Ён прыступае да ажыццяўлення якога-небудзь пералёту толькі тады, калі ўсё прадумае, правярэць, асабіста выпрабуе. Лётчык паступае выключна правільна. У авіяцыі патрэбна неперарывная праверка, асабісты кантроль. Падрыхтоўка да пералёту была праведзена ўзорна. Абсталяванне, устаноўленае на самалёце, дазваляла весці машыну ў самых складаных і неспрыяючых умовах.

Абраная траса была надзвычай цяжкай. Шлях т. Кокінакі пралягаў над малавывучанымі і жорсткімі раёнамі зямнога шара. Лётчыку прадстаяла весці машыну над горнымі хрыбтамі Скандынавіі, Нарвежскім морам і Атлантычным акіянам, над леднікамі Грэнландыі і горамамі Лабрадора. Вымушаная пасадка ў гэтых раёнах пагражала сур'ёзнай аварыяй.

Па гэтаму маршруту ніхто яшчэ ніколі не лётаў. Савецкія лётчыкі якраз тым і адрозніваюцца, што бяруцца за рашэнне яшчэ нявырашаных задач, вядуць за сабой авіяцыю другіх краін, паказваюць ёй дарогу ўперад. Так было з пералётамі нашых слаўных герояў тт. Чкалава, Громава і іх таварышоў з Масквы ў ЗША праз Паўночны полюс, так было з бліскучым рэйсам атрада Вадан'янава на вяршыню света, так абстаяла справа і зараз.

Тав. Кокінакі рашыў паказаць, што можна звязаць паветранай лініяй СССР і Паўночную Амерыку па найкарацейшаму шляху праз Атлантычны акіян, і даказаць гэту магчымасць. Вядома, што з Амерыкі ў Еўропу было некалькі ўдалых палётаў, але ў адваротным напрамку яны поспехам не ўвянчаліся. Гэтаму перашкаджаюць спецыфічныя метэаралагічныя ўмовы, характэрныя для Атлантычнага акіяна. З боку Амерыкі дзюмуць пастаянныя моцныя ветры, перашкаджаючыя нармальнаму палёту. Таму ўсе спробы ўстанавіць двухбаковыя паветраныя зносіны паміж Старым і Новым светам канчаліся няўдачай. Пералёт тт. Кокінакі і Гардзіенка паказаў, што такую сувязь арганізаваць можна.

Мы пакуль яшчэ распалагаем параўнальна нязначнымі данымі аб тым, як працякаў палёт нашых герояў. Вядома, што экіпаж сустрэў на сваім шляху некалькі глыбокіх цыклонаў, змагаўся з сустрэчнымі вятрамі, пападаў у снежныя шквалы, прабіваўся скрозь воблакі. Палёт праходзіў на вялікай вышыні—ад 5 да 9 тысяч метраў.

Абстаноўка палёту асабліва пагоршылася к канцу маршрута. Раён Нью-Ёрка быў закрыты нізкай і магутнай воблачнасцю. Насоўваўся моцны цыклон. На Нью-Ёрскім аэрадроме прымаліся толькі самалёты, абсталяваныя прыборами для сляпой пасадкі па радыё, пры абавязковай умове дэталёвага знаёмства лётчыка з асаблівасцямі

аэрадрома. Тт. Кокінакі і Гардзіенка раней у Нью-Ёрку не бывалі, і іх самалёт не меў апаратуры для сляпой пасадкі.

Тым не менш экіпаж «Масквы» рашыў цаною гераічных намаганняў прабіцца да Нью-Ёрка. Лятучы ўсялякую ў воблаках, т. Кокінакі набраў вышыню ў 9 тысяч метраў. Тэмпература паветра апусцілася да 48 градусаў марозу. Радыёкомпас замёрз. Такім чынам, пэўнейшы сродак радыёнавігацыі пры палёце ў воблаках быў выбіт з рук экіпажа. Да ўсяго гэтага патрэбна дадаць, што запас кісларода вычарпаўся. Ляцець на вялікай вышыні ў разрэджанай атмасферы без кіслароднага харчавання лётчыкі не маглі.

Гераічнаму экіпажу «Масквы» прыйшлося павярнуць, вярнуцца на ўжо пройдзены ўчастак трасы. Надыйшла ноч, цемра закрыла зямлю. У момант, калі самалёт вышаў з воблакаў, было ўжо цёмна. Як паведамляе т. Кокінакі, пад самалётам мільгацела вада, інагды сустракаўся лёд. Выбраўшы востраў, Кокінакі вымушан быў зрабіць неадкладную пасадку.

Яна праводзілася ў выключна складаных і цяжкіх умовах, паза аэрадромам, на няроўным балотным месцы. Толькі багачейшы вопыт лётчыка дапамог пазбегнуць катастрофы.

Неадкладна па атрыманні паведамлення аб пасадцы к востраву Міскоу былі пасланы самалёты, медычны персанал. Не гледзячы на велізарную стомленасць і напружанасць у часе палёту, экіпаж пасля пасадкі не пайшоў адпачываць. Ён не спаў і дзяжурў каля машыны. Лётчыкі адмовіліся кінуць самалёт да прыбыцця савецкіх прадстаўнікоў. Урач, аглядзеўшы т. Кокінакі, знайшоў у яго кантузію (ушыб) аднаго-двух рэбраў. Тав. Гардзіенка зусім непашкоджан. Абодва яны сталі на сваёй вахце да канца, як і палагаецца савецкім лётчыкам.

Ацэньваючы рэзультаты палёта, трэба перш за ўсё сказаць, што т. Кокінакі зноў пацвердзіў сваё выключнае лётнае майстэрства. Гэта, сапраўды, пілот звышкласа. Ад старта і да пасадкі ён быў на вышыні становішча. Перад адпраўленнем у палёт машына была перагружана да адказу. Яе поўная вага складала 12 600 кілограмаў. Ніколі яшчэ яна не

ўзнімалася ў паветры з такой нагрузкай. Тым не менш Кокінакі бліскуча адарваў машыну ад зямлі. У часе палёту яму прыходзілася весці самалёт усялякую, набіраць вышыню, суроўва захоўваць пэўны рэжым, каб не перавыдаткаваць гаручае, бо запас быў невялікім і яго хапала амаль у абрэз да канечнага пункта. Не гледзячы на вельмі складаную абстаноўку палёта, лётчыку ўдалося так весці машыну, што перад пасадкай у баках самалёта заставалася яшчэ 900 кг. бензіна. Гэтага запаса хапіла-б для палёту яшчэ на паўтары тысячы кілометраў.

Добра сябе зарэкамендаваў у пералёце і штурман т. Гардзіенка. Як і т. Кокінакі, яму давялося адстаяць без змены сутачную вахту ў паветры на вялікай вышыні. Абавязкі штурмана ў гэтым пералёце былі вялікія і рознастайныя. Ён павінен быў падтрымліваць сувязь з зямлёй, вызначаць, весці карабель па адзначанаму маршруту. За ўвесь час палёту сувязь з зямлёй не перарывалася ні разу. Масква атрымала з самалёта 70 паведамленняў.

Пералёт з Масквы ў Паўночную Амерыку ўпісвае яшчэ адну старонку ў кнігу перамог савецкай авіяцыі. За апошнія годы нашы лётчыкі дабіліся буйнейшых поспехаў. Пералёты экіпажаў Чкалава і Громова з Масквы ў ЗША, палёт цэлага атрада цяжкіх караблёў з Масквы на Паўночны полюс, выдатныя, рэкордныя палёты нашых лётчыц атрымалі суцэснае прызнанне. У слаўнай плеядзе сталінскіх сокалаў т. Кокінакі займае адно з самых ганаровых месц. Яшчэ да таго, як яму прысвоілі званне Героя Савецкага Саюза, уся краіна ведала т. Кокінакі—выдатнага выпрабавальніка, піонера высотных палётаў, многаразовага, прызнанага рэкардсмена. Усеагульнае захапленне выклікаў яго мінулагадні пералёт з Масквы на Далёкі Усход, калі ён на працягу адных сутак прайшоў над тэрыторыяй Савецкага Саюза ад сталіцы да раёна Владзіастока. Разам са сваім штурманам т. Брандзінскім т. Кокінакі паказаў тады, што ў выпадку патрэбы савецкія самалёты ў найкарацейшы тэрмін дасягнуць нашых ціхаакіянскіх рубяжоў і грознай лавай абрушацца на агрэсара.

Пералёт самалёта «Масква» ў Амерыку ярка дэманструе поспехі савецкай авіяцыйнай прамысловасці. Мы навучыліся будаваць добрыя, дабrotныя самалёты, забяспечваючы выкананне любых заданняў. «Масква»—гэта не спецыяльна сканструйраваная рэкордная машына, а серыйны самалёт, якіх у нас многа. Гэта акалічнасць падкрэслівае магчымасць хуткага і эфектыўнага скарыстання вопыту пералёту.

Выдатна вытрымалі экзамен савецкія маторы і ўсё абсталяванне, устаноўленае на самалёце «Масква». Матэрыяльная частка ў палёце працавала безадмоўна, маторы не здалі, прыборы савецкай вытворчасці не адмаўлялі.

Значыць, нашы самалёты, нашы маторы, наша авіяцыйнае абсталяванне робіцца моцна, надзейна, добрасумленна. Яны не падводзілі, не падвялі і ніколі не падвядуць слаўных савецкіх лётчыкаў. На савецкіх самалётах можна лётаць куды хочаш.

Владзімір Кокінакі і Міхаіл Гардзіенка зрабілі вялікую і важную справу. Яны даказалі, што арганізацыя паветранай сувязі паміж СССР і Паўночнай Амерыкай праз Атлантычны акіян упайне магчыма. Гэтая лінія жыццёва і рэальна. Лётаць па маршруту, пройдзеным самалётам «Масква», можна. Патрабавецца, канечна, некаторы час для абсталявання гэтай трасы аэрадромамі, радыёстанцыямі, метэаралагічнымі пунктамі, падсобнымі базамі. Але прынцыпова задача выключнага значэння вырашана. І вырашана савецкімі лётчыкамі, прадстаўнікамі выдатнага лётнага племені, выхаванага ў краіне сацыялізма вялікай партыяй Леніна—Сталіна.

Савецкія лётчыкі, якія вышлі з тоўшчы магутнага савецкага народа, здольны пад кіраўніцтвам нашай вялікай куністычнай партыі гераічна рашаць задачы, нявырашаныя другімі краінамі. Гераічны пералёт тт. Кокінакі і Гардзіенка напружанае міжнароднае пролетарскага свята 1 мая натхняе наш народ, сяброў міра і прагрэса на новыя перамогі пад кіраўніцтвам велізарнейшага генія чалавецтва нашага правадыра таварыша Сталіна.

У ТАЊІНАЙ БРЫГАДЗЕ

Таня, як звычайна, паднялася ў 5 гадзін раніцы. Пакуль рабочы дзень пачнецца, рашыла правярць трактарыстаў. Сёння яны абяцалі працаваць кругласутачна. Яшчэ з вечара для іх быў вызначан участак, падрыхтавана вада для трактара, вылучан зменны плугар.

Трактарысты не падвялі. Работа ішла добра. У Танінай брыгадзе падрыхтавана да пасеву ўжо 90 гектараў, а план—103. Пакуль тут засеюць, яна ўправіцца падрыхтаваць і астатнія 13 гектараў. З такой думкай Таня вярнулася ад трактарыстаў. Яна была ўпэўнена, што ёй прыдзецца каго-небудзь з калгаснікаў будзіць, каб не спазніліся на работу. Але, калі прышла на калгасны двор, сама здзівілася—усе былі ў зборы. Роўна ў 6 гадзін, як і пастанавілі на агульным сходзе калгаснікаў, рабсты дзень пачаўся. Кожны член брыгады яшчэ загадзя ведаў работу на сёння.

Тані толькі што споўнілася 18 год, а яна ўжо другі год кіруе адной з паляводчых брыгад калгаса «Молат», Ігрушкаўскага сельсовета. У брыгадзе 49 чалавек—32 жанчыны і 17 мужчын.

У калгасе «Молат» паляводчых брыгад тры. Яны спаборнічаюць паміж сабой, але па ўсім—і па працоўнай дысцыпліне, і па пастаноўцы работы, і па завяршэнню ўсіх кампаній, брыгада т. Славінскай Тані з'яўляецца перадавой.

Мы разам з маладым брыгадзірам накіраваліся ў поле. Там самы разгар палявых работ. Людзі працуюць звеннямі. Адно накладваюць з ярусаў на вазы гной, які вывезен яшчэ зімой на поле, другія развозяць яго і раскідваюць роўнымі радамі.

Таня добры гаспадарнік. Як толькі прышла на поле, адразу заўважыла тое, што для нас было зусім непрыкметным. Каля аднаго з ярусаў было многа накупшчыкаў, а каля другога не хапала. Яна тут-жа на хаду выправіла гэты недачот.

Трактар займаў новы рад. І тут зноў Таня заўважыла, што не ўсё ў парадку. На частцы гэтага рада яшчэ не было гною—жанчыны не ўправіліся раскі-

даць. Яна тут-жа перакінула яшчэ адно звяно на дапамогу працуючаму тут звяну. І другую баразну трактар захватваў ужо ўгноенай зямлі.

Цэлы дзень у брыгадзе Тані ішла ўдарная, стаханаўская работа. Вечарам жанчыны прышлі прама з поля і, абкружыўшы Таню з усіх бакоў, прасілі, каб яна падлічыла колькі яны за дзень выпрацавалі.

— Я раскідала 6 радоў доўгіх і два кароткіх,—пачала пер-

Таняна Нікітаўна Славінская.

шай Насця Кавалёва. А за ёй загаварылі і другія. Таня папрасіла іх пачакаць хвілінку, а сама тым часам падлічыла. Потым з вясёлай усмешкай на твары радасна прагаварыла: «Вы ў мяне сёння ўсе па-стаханаўску працавалі. «Ты, Насця 2 дні і 48 сотак зарабіла!» Потым павярнуўшыся да нас яна растлумачыла, што гэта лепшая стаханаўка не толькі трэцяй брыгады, але і ўсяго калгаса.

У трэцяй брыгадзе 11 стаханаўцаў, а цяпер у часе пасеўнай кампаніі амаль кожны перавыконвае нормы. Звяно жанчын па раскідцы гною заданне перавыконвае на 250 процантаў. Салаўёва Насця разам са сваімі братам і бацькам, цэлы дзень накупвалі гной. Утрох за дзень яны выпрацавалі 10 працадзён. Маня Карпава зімой рэдка выходзіла на работу, а зараз у часе пасеўнай, як і іншыя нормы перавыконвае.

Усё гэта сведчыць аб стаха-

наўскай рабоце ў брыгадзе Тані, аб моцнай працоўнай дысцыпліне. Веснавая пасеўная кампанія трэцяй брыгадай закончана за 9 дзён. Пасеў усіх культур прайшоў высокакасна, пры захоўванні ўсіх правіл агратэхнікі.

Вечарам мы зайшлі ў хату да Тані Славінскай. Пакой малы, але ўтульны і чысты. Беласнежныя фіранкі закрываюць вокны. На сценах партрэты правадыроў партыі і ўрада. Тут-жа каля вакна, побач з ложкам Тані стаіць стол з патэфонам і двума кіпамі пласцінак. Завялі патэфон. Віця і Міця—малодшыя браты Таніны Нікітаўны пажадалі паслухаць іх любімую пласцінку—частушкі аб лётчыках. Яны мараць, калі вырастуць, быць такімі, як быў Чкалаў, як Громаў, Белякоў.

За вячэрай Ульяна Іванаўна—маці Тані расказвала аб сваёй сям'і, што адна яе дачка—настаўніцай на Барысаўшчыне, другая—на Далёкім Усходзе, а вось Таня,—«як бачыце—малая, а ўжо брыгадай кіруе». Яна гаварыла аб тым вялікім шчасці, якое прынесла з сабой савецкая ўлада працоўным нашай краіны.

Старавойтава.

Крупскі раён.

Жонка штурмана самалёта «Масква» маёра М. Х. Гардззенка Марыя Дзімітраўна з дачкой Доляй слухаюць радыёпаведамленні аб пералёце самалёта «Масква».

Фота Д. Чэрнова (Фотахроніка ТАСС).

Змагаемся за сталінскі ўраджай

Па ўказу Вярхоўнага Савета СССР я ўзнагароджана медаллю «За трудовую доблесть». Гэта падзея—вялікая радасць для мяне і для ўсіх членаў нашага калгаса. Яна выклікала новы ўздых у рабоце кожнага з нас. Такую ўзнагароду ў нашай краіне можа атрымаць кожны, хто чэсна працуе. Наша партыя, асабіста таварыш Сталін, савецкі ўрад высока цэняць адданую і чэсную работу.

Да 1934 года я працавала радавой калгасніцай на розных палявых работах. Заўсёды перавыконвала нормы. На копцы бульбы замест нормы ў 6 цэнтнераў выконвала 16, а на церабленні ільна замест нормы 0,10 гектараў, выцярэблівала па 0,18—0,19 гектара.

Праўленне калгаса ацаніла маю добрую работу і вылучыла звеннявой па ільну. Потым мяне паслалі на пяцідзённыя курсы звеннявых. Многа прыйшлося папрацаваць, каб наладзіць працу ў звяне. Збірала сваё звяно, гутарыла з жанчынамі, перадавала ім свае веды па догляду за ільном, раілася як лепш арганізаваць работу. Наогул вучылася сама і другіх вучыла.

Вось ужо некалькі год падрад наш калгас значна перавыконвае план ільназагатоўак. За адзін толькі мінулы год за дачу ільнавалакна і ільнанасення калгас атрымаў ад дзяржавы каля 45 тысяч рублёў.

Толькі калгас забяспечыў мне культурнае і заможнае жыццё. 8 год таму назад я засталася ўдавой з 6 маленькімі дзецьмі. У мяне нічога не было. Становішча было жудаснае. Але, уступіўшы ў калгас, ні я, ні мае дзеці не адчувалі нястачы. У мінулым годзе я зарабіла 552 працэдні, на якія атрымала: 1288 кілограмаў зернавых, звыш 2 тысяч кілограмаў бульбы, 1711 кілограмаў кармоў і 1377 рублёў грашыма.

Цяпер жыву радасна і шчасліва. У гэтым годзе купіла дачы паліто, жакет, швейную машыну, шафу для вопраткі, люстра, розны абутак, бялізну і плацце. Дзеці мае вучацца ў школе. Старэйшая, семнаццацігадовая дачка Людміла скончыла сямігодку і пайшла працаваць.

У адказ на выдатнейшую ўзнагароду савецкага ўрада я ўзя-

ла на сябе абавязацельства—дабіцца па 10 цэнтнераў ільнавалакна і ільнанасення з гектара з усяго калгаснага масіва пад лён у 14 гектараў.

Уключыўшыся ў сацыялістычнае спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі нашы калгаснікі ўзялі на сябе рад канкрэтных абавязацельстваў: дабіцца з кожнага гектара па 20 цэнтнераў зернавых, 22 цэнтнеры азімай пшаніцы, 200 пэнт-

нераў бульбы. За такія паказчыкі мы змагаемся, рыхтуючыся да ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі. Ужо ёсць першыя дасягненні: пасеў зернавых і тэхнічных культур калгас закончыў да 23 красавіка—за 6 дзён. Сяўба праведзена высокаякасна. Спадзяюся, што ўзятыя абавязацельствы выканаем з гонарам.

Марыя Іванаўна Азява—
звеннявая па ільну калгаса імені
Чапаева, Чашніцкага раёна.

Трактарыстка-стаханавка Веткаўскай МТС (Гомельская вобласць, БССР) Паша Рыжэнкава з прыцэпшчыцай Ольгай Власавай, якую яна навучае рабоце на трактары.
Фота А. Р. Шаевіча (Фотакроніка БЕЛТА).

ЧАМУ ДЗЯЎЧАТЫ НЕ ВЫВУЧАЮЦЬ ТРАКТАР

З вялікай радасцю дзяўчаты нашай краіны сустрэлі заклік трактарыстак-комсамолак, слухачоў Тіміразеўскай сельскагаспадарчай акадэміі тт. Ангелінай, Кавардак, Мухартавай і другіх аб падрыхтоўцы без адрыву ад вытворчасці 100 тысяч дзяўчат-трактарыстак.

Цэлы рад райкомаў комсомола Менскай вобласці зразумелі свае задачы і ўзяліся практычна ажыццяўляць пастанову ЦК ВЛКСМ, Наркамзема, і Наркомсоўгасаў СССР. Аднак паасобныя райкомы, як напрыклад Любаньскі, дзе сакратаром з'яўляецца т. Пшанёў, а таксама і дырэктары МТС гэтага-ж раёна не ўзначалілі палітычна важнай кампаніі. У гэтых адносінах як тав. Пшанёў, так і дырэктар МТС Любаньскага раёна безініцыятыўны. Яны і да апошняга дня не ўзяліся практычна за ажыццяўленне паста-

новы. У выніку атрымалася, што па раёну ні адна дзяўчына не вывучае трактарнай справы без адрыву ад вытворчасці.

Не лепш абстаіць справа і ў другіх раёнах Менскай вобласці. Узяць, напрыклад Менскую МТС. Тут на нарадзе трактарыстаў распрацаваны пастанова і зварот. Амаль усе трактарысты і трактарысткі ўзялі на сябе канкрэтных абавязацельстваў аб падрыхтоўцы дзяўчат-трактарыстак без адрыву ад вытворчасці. Але ўсе гэтыя абяцанні засталіся толькі на паперы. Канкрэтнай работы няма. Гэта-ж самае можна сказаць і аб Дзяржынскай МТС.

Трэба пакончыць з такім адставаннем і па-большэвіцку ўзяцца за навучанне дзяўчат трактарнай справе.

Пармон—загадчык аддзела сельскай моладзі Менскага абкома ВЛКСМ.

ПАКАЗ МАГУТНАСЦІ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ СЕЛЬСКОЙ ГАСПАДАРКІ

Па пастанове Савета Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) Усесаюзная сельскагаспадарчая выстаўка адкрываецца 1-га жніўня 1939 года.

Гэта выстаўка мае вялікае палітычнае і гаспадарчае значэнне. Яна заклікана дастойна адлюстраваць вялікія дасягненні соцыялістычнай сельскай гаспадаркі, паказаць лепшыя ўзоры ўсіх галін сельскай гаспадаркі, прадэманстраваць ва ўсёй разнастайнасці магутнасць і багацце сельскай гаспадаркі.

Да Усесаюзнай выстаўкі рыхтуецца ўся краіна. З велізарнейшым уздымам рыхтуюцца МТС, соўгасы, калгасы, рыхтуюцца рабочыя соўгасаў, калгаснікі і калгасніцы. Многія перадавікі соцыялістычнай сельскай гаспадаркі ордэнаноснай Беларусі, дзякуючы стаханаўскім метадам работы, ужо ўдастоіліся права ўдзелу ва Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы. Сярод зацверджаных выстаўкоў БССР кандыдатаў у экспаненты для ўдзелу ў рабоце выстаўкі ёсць многа жанчын. Яны на працягу апошніх двух-трох год дабіліся ўстойлівых высокіх ураджаяў і добрых вытворчых паказчыкаў у сваёй рабоце.

Вось знатная калгасніца калгаса «Перамога», Рэчыцкага раёна—дэпутат Вярхоўнага Савета БССР Саранчук Марына Арцёмаўна. Яна са сваім звяном дабілася ў 1937 годзе 1133 кілограма насення селекцыйнага ільну з гектара. У 1938 годзе т. Саранчук арганізавала яшчэ лепшы догляд за пасевамі ільну. У рэзультате атрымала большы ўраджай. З аднаго гектара паказальнага ўчастка знялі 1397 кілограмаў насення селекцыйнага ільну. Выставачны камітэт БССР зацвердзіў т. Саранчук кандыдатам для ўдзелу на Усесаюзнай выстаўцы.

Таксама выстаўкам зацвердзіў экспанентам для ўдзелу ў Сельскагаспадарчай выстаўцы ордэнаносца Е. С. Башкіраву з соўгаса «Крынікі», Лёзненскага раёна. Там яна працуе 16 год. З'яўляецца ініцыятарам стаханаўскіх метадаў работы ў соўгасе. Значна вырасла на вытворчасці. З восені 1938 года працуе інструктарам па раздойванню кароў.

Кандыдат ва ўдзельнікі Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі—даярка калгаса «Комунар» (Нараўлянскі раён, Палескай вобласці) Анна Мелух, якая дабілася ў мінулым годзе сярэдняга ўдою малака па 1800 літраў ад кожнай абслугоўваемай ёю каровы.

Фота В. М. Хеніна (Фотакроніка БЕЛТА).

Узяць другую работніцу гэтага-ж соўгаса тав. А. Е. Мялешка, узнагароджаную Прэзідыумам Вярхоўнага Савета СССР медаллю «За трудовую доблесть» і граматай Вярхоўнага Савета БССР. Яна 8 год працуе на ферме. У 1938 годзе захавала і вырастала ўвесь прыплод маладняка без адзінага адыходу, дабілася сярэднесутачнага прывесу кожнага цяляці 940 грамаў. Тав. Мялешка залічана кандыдатам для ўдзелу на Усесаюзнай выстаўцы.

Вялікіх поспехаў у рабоце дабілася даярка калгаса імені Куйбышэва, Бабруйскага раёна, Е. Г. Чарнецкая—кандыдат для ўдзелу на Усесаюзнай выстаўцы. Ад сваёй групы 9 кароў яна надала за год у сярэднім на кожную фуражную карову 3378 літраў малака. Шляхам раздою т. Чарнецкая дабілася таго, што яе каровы «Белка» і «Шарлота» сталі рэкардысткамі. «Белка» ў мінулым годзе дала 7940 літраў малака, а «Шарлота»—5660.

Выключных поспехаў дабіліся цялятніцы соўгаса імені Молатова, Камарынскага раёна, А. Г. Заяц і А. С. Пушкарэнка. Тав. Заяц за 1938 год вырастала 76 цялят, забяспечыўшы сярэднесутачны прывес кожнага з іх 843 грамы. Тав. Пушкарэнка вырастала 70 цялят з сярэдне-

сутачным прывесам 742 грамы на галаву. І т. Заяцава і т. Пушкарэнка Выставачным камітэтам Беларусі зацверджаны кандыдатамі на Усесаюзную выстаўку.

Тысячы перадавікоў соўгасаў і МТС, калгасаў сваёй чэснай работай заваявалі ганаровае права ўдзельнічаць ва Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы. Сярод іх многа жанчын. Аб жанчынах-перадавіках сельскай гаспадаркі таварыш Сталін у 1935 годзе на прыёме калгасніц-ударніц бурачных палёў гаварыў: «Толькі свабодная праца, толькі калгасная праца змагла вырасці такіх гераінь працы ў вёсцы. Такіх жанчын не бывала і не магло быць у стары час».

Такія жанчыны выраслі за годы савецкай улады, за годы калектывізацыі пад сонцам Сталінскай Канстытуцыі і зараз паказваюць цуды ў сельскай гаспадарцы. Іх дасягненні, іх бліскучая работа з'яўляюцца рэзультатам росквіту творчых сіл савецкага сялянства пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна, пад мудрым кіраўніцтвам таварыша Сталіна. Выстаўка 1939 года пакажа работу лепшых майстроў высокіх сталінскіх ураджаяў і ўдою.

Агрономы выстаўкома БССР: Ольга Александрэўна Літвінава, Хана Давыдаўна Галерштэйн.

КОЖНАМУ КАЛГАСУ ЎЗОРНЫЯ ЯСЛІ

Гістарычны XVIII з'езд ВКП(б) намеціў грандыёзны план далейшага росквіту сацыялістычнай гаспадаркі, у тым ліку сельскай гаспадаркі.

У справе гаспадарчага ўмацавання і культурнага росту калгасаў вялікае значэнне маюць сезонныя яслі. У 1938 годзе па БССР сельскімі яслямі было ахоплены 134 418 дзяцей. Данія паказваюць, што мацеры, якіяносяць дзяцей у яслі, выпрацоўваюць больш працадзён чым тыя жанчыны, дзеці якіх знаходзяцца не ў яслях. У 1938 годзе такім чынам яслі далі магчымасць дадаткова выкарыстаць на палявых работах 134 000 рабочых рук. Гэта работа магла быць разгорнута шырэй, калі-б не рад меўшых месца недахопаў.

План разгортвання сезонных ясляў выканан на 64 проц. Агульнае становішча дзіцячых ясляў у асобных месцах было недавальняючым: памяшканні не адпавядалі санітарным патрабаванням, яслі не былі забяспечаны неабходным інвентаром, цацкамі і т. д. На работу сюды накіроўваліся людзі без папярэдняй падрыхтоўкі. З боку мясцовых гандлюючых арганізацый, органаў земляробства, паасобных работнікаў аховы здароўя не былі праведзены неабходныя мерапрыемствы, забяспечваючы адкрыццё ясляў.

Па плану 1939 года сельскімі яслямі павінна быць ахоплены 236 200 дзяцей. Ход падрыхтоўкі да адкрыцця ясляў паказвае, што і цяпер маецца адставанне ў радзе месц. Так, па Жлобінскаму раёну на курсы ясельных работнікаў накіравана толькі 18 работнікаў, па Рагачоўскаму—19, па Дрысенскаму—15 і т. д. Не ўсімі калгасамі (Капаткевіцкі, Даманавіцкі, Веткаўскі і другія раёны) прадстаўлены памяшканні для ясляў.

Трэба зараз-жа знішчыць недахопы ў рабоце.

Неабходна вылучыць для работы ў яслях лепшых калгасніц, якія павінны атрымаць адпаведную падрыхтоўку. Падрыхтаваных юрганамі аховы здароўя калгасніц не трэба пераводзіць і скарыстоўваць на другіх работах. Устаноўлена новая аплата, у залежнасці ад стажа работы, для загадчыц яслямі да 1,5 працадзя ў дзень, для сяцёр—1,25 працадзя. Абсталя-

ванне і ўтрыманне ясляў, пляцовак і дзіцячых садоў павінна быць забяспечана за кошт поўнага выкарыстання вылучаных рашэннямі агульных сходаў натуральных грашовых фондаў. Наркамгандлем БССР і старшынёй кіраўніцтва Белкаапсаюза даны ўказанні райспажыўсаюзам аб садзейнічання калгасам і соўгасам у набыцці неабходных прадметаў абсталявання для арганізаваных ясляў і пляцовак і снабжэння іх харчовымі таварамі. Неабходна дабіцца на месцы забеспячэння ясляў прадуктамі і інвентаром, выдзялення мануфактуры з мясцовых фондаў. Велізарнае значэнне мае адпаведнае прыстасаванне памяшканняў, будаўніцтва новых будынкаў, якія-б належалі не пасрэдна яслям.

Ажыццяўленне ўсіх гэтых мерапрыемстваў стварае ўмовы да пераводу многіх ясляў у сталыя, будзе садзейнічаць замацаванню на ясельнай рабоце лепшых калгасніц.

Вялікая ўвага павінна быць аддана рабоце соўгасных ясляў. Аднак дырэкцыі і рабачкомы многіх соўгасаў не цікавяцца яслямі і не дапамагаюць ім. Так

у соўгасе «Лагоза», Лагойскага раёна, дырэкцыя заняла падкватэру памяшканне для дзіцячых пляцоўкі і без ведама райана і райздрава перавяла дзяцей у памяшканне ясляў, тым самым парушыла правільную работу і ясляў і пляцоўкі, што з'яўляецца зусім недапушчальным.

Неабходна прыняць усе меры да своєчасовага разгортвання ўсёй намечанай па плану сеткі сельскіх ясляў, падняццю якасці работы дзіцячых устаноў.

Важнейшай задачай медыцынскіх работнікаў з'яўляецца правядзенне ўсіх прафілактычных мерапрыемстваў па папярэджанню захворванняў у яслях, у бліжэйшы час—па барацьбе з дзіцячымі паносамі.

Уся работа па арганізацыі ясляў павінна праводзіцца пры ўдзеле калгаснай і соўгаснай грамадскасці. Справа арганізацыі ясляў ёсць справа ўсіх партыйных і савецкіх арганізацый і савецкай грамадскасці.

Трэба памятаць, што добрыя дзіцячыя яслі з'яўляюцца адной з асноўных умоў актыўнай работы жанчын на нашых сацыялістычных палях.

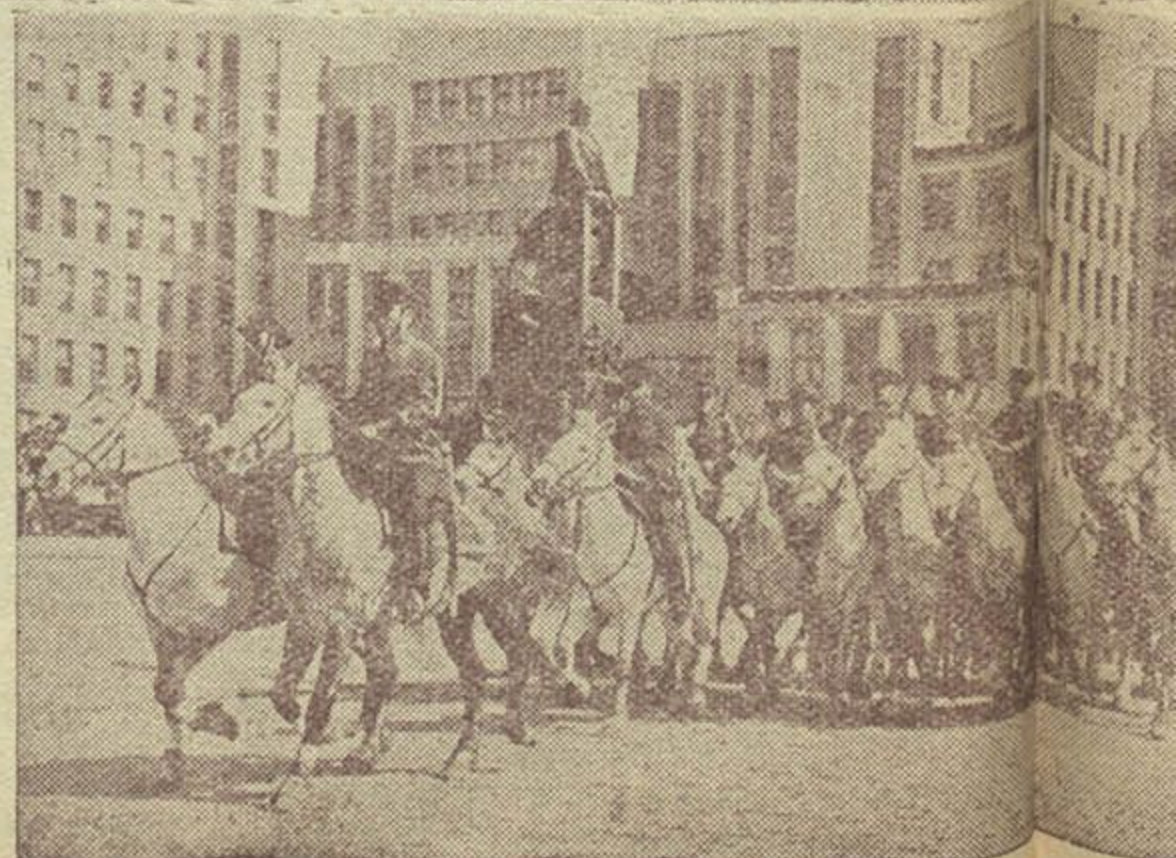
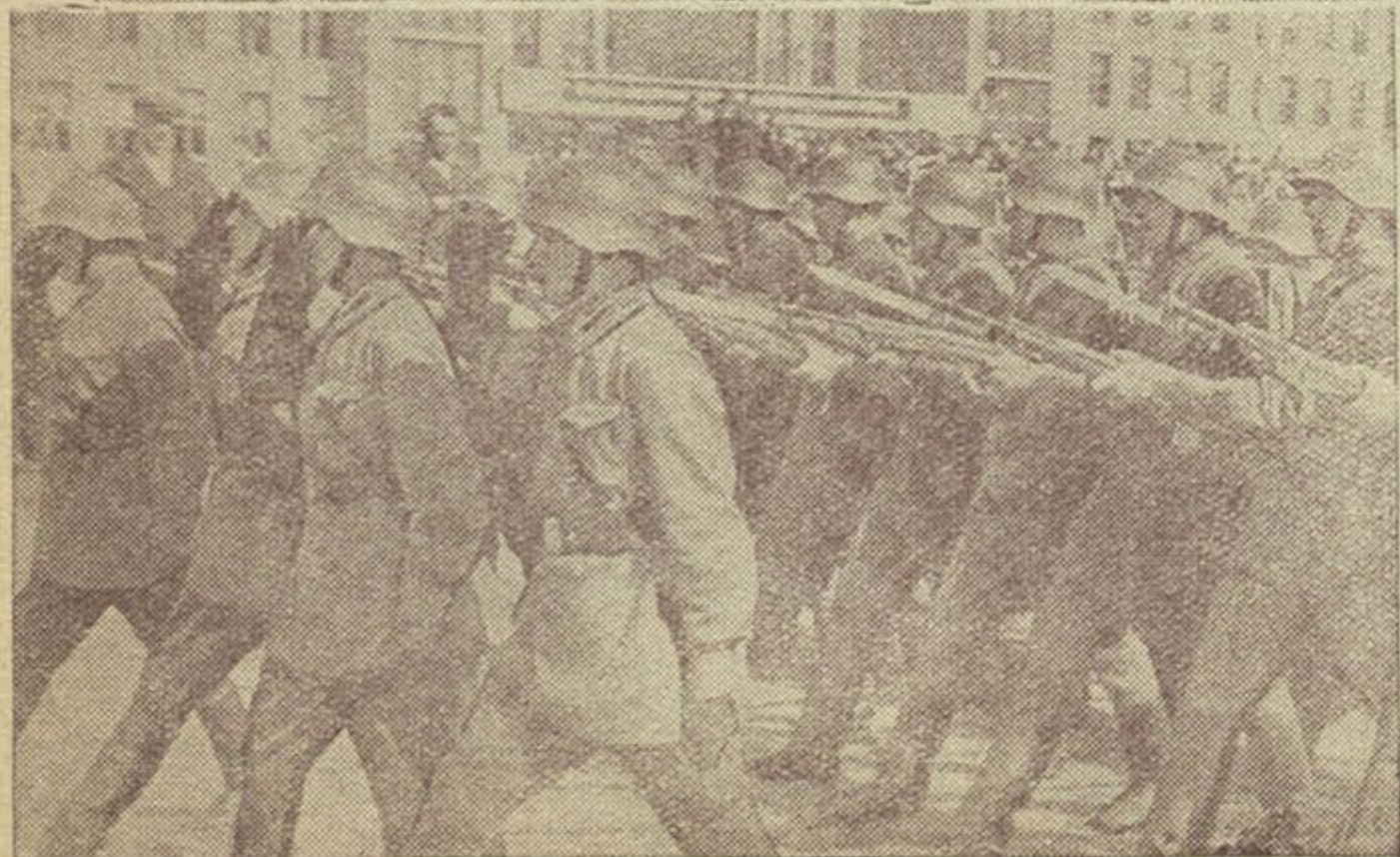
Воўшына.

Група знатных людзей Лельчыцкага раёна, Палескай вобласці, узнагароджаных за выдаючыся поспехі ў сельскай гаспадарцы ордэнамі і медалямі. Злева—направа тт.: Д. І. Горалеў—старшы землеўпарадчык райза; Е. П. Чадзюк—звеннявая калгаса „III Інтэрнацыянал“; М. Г. Стасенка—звеннявая калгаса „Чырвоны араты“, Е. П. Лешчынская—звеннявая калгаса „Чырвоныя Ляды“.

Фота В. М. Хеніна (Фотахроніка БЕЛТА).

ДЭМАНСТРАЦЫЯ БАЯВОЙ ГАТОЎ

На першамайскай дэманстрацыі ў Менску, Магілёве і Гомелі і на першамайскім парадзе войск Менску.

ОЎНАСЦІ СОВЕЦКАГА НАРОДА

„МЫ НЕ БАЇМСЯ ПА-
ГРОЗ З БОКУ АГРЭ-
САРАЎ І ГАТОВЫ АД-
КАЗАЦЬ ДВАЙНЫМ
УДАРАМ НА ЎДАР ПАД-
ПАЛЬШЧЫКАЎ ВАЙ-
НЫ, ЯКІЯ ПРАБУЮЦЬ
НАРУШЫЦЬ НЕДА-
ТЫКАЛЬНАСЦЬ СО-
ВЕЦКІХ ГРАНІЦ“

(СТАЛІН).

БОЛЬШЭВІЦКІ ДРУК — МАГУТНАЯ

25 год назад, у сувязі з двухгоддзем з дня выхада першага нумара Ленінска-Сталінскай «Правды», большэвікамі быў праведзен першы «Дзень рабочага друку». З таго часу дзень пятага мая стаў традыцыйным святам большэвіцкага друку.

Ажыццявіліся геніяльныя словы вялікага Леніна. У нашай соцыялістычнай краіне вырас і развіўся магутны і свабодны друк савецкага народа. К пачатку 1939 года ў Савецкім Саюзе выдавалася адных толькі газет 8550—гэта ў 10 разоў больш, чым выдавалася ў царскай Расіі да імперыялістыч-

най вайны. Тыраж савецкіх газет складае 37,5 мільёнаў экзэмпляраў—у 14 разоў больш, чым быў тыраж газет у дарэволюцыйнай Расіі.

Большэвіцкі друк—гэта такія магутны, жывы і дзейсны механізм, які штодзённа звязвае партыю з масамі, дапамагае партыі кіраваць вялікай справай соцыялістычнага будаўніцтва.

Ніжэй мы прыводзім выказванні і пажаданні нашых чытачак. Парады іх дапамогуць палепшыць работу журнала, дапамогуць зрабіць журнал больш цікавым.

НА КАНФЕРЭНЦЫІ ЧЫТАЧОЎ

Звыш 600 жанчын сабралася на нядаўна адбыўшуюся канферэнцыю чытачоў журнала «Работніца і калгасніца Беларусі» горада Оршы. Выступаўшыя таварышы расказвалі аб тым, як дапамагае журнал у іх практычнай рабоце, што іх цікавіць у журнале больш за ўсё, выказваліся аб тым, што яны жадаюць бачыць на старонках журналу.

Першай выступіла т. Старасціна, работніца райсувязі. Яна расказала чытачам аб тым, як яна асабіста дабілася высокай падпіскі на журнал сярод хатніх гаспадынь.

Адна маладая маці скардзілася, што яе дзіця вельмі неспакойнае і яна хацела-б, каб на старонках журнала змяшчаліся парады ўрачоў, як маладым маткам выхоўваць сваіх дзяцей.

— Тут таварыш Старасціна

таварыла аб тым, каб больш давалі матэрыялаў на дзіцячую тэматыку,—пачала сваё выступленне т. Корзік.—Я таксама хачу, каб гэтая тэматыка знайшла шырокае асвятленне ў нашым журнале. Возьмем напрыклад дзяцей школьнага ўзросту. У школе яны займаюцца на «добра», на «пасрэдна». Прышоўшы дадому, падрыхтоўць урокі і больш сабе заняткаў не знаходзяць, не слухаюць матак. Было-б вельмі добра, каб у журнале была арганізавана старонка для дзяцей і каб там друкаваліся цікавыя дзіцячыя расказы і вершы.

Наогул усе выступленні насілі дзелавы характар, яны былі накіраваны на тое, каб дапамагчы палепшыць работу журнала і зрабіць яго больш цікавым.

Ніна Елісеева.

НАШЫ ПАЖАДАННІ ЖУРНАЛУ

Мы з'яўляемся пастаяннымі падпісчыцамі журнала «Работніца і калгасніца Беларусі». Адна з нас (т. Федотава) выпісвае яго ўжо 8 год. Журнал нас цікавіць. У ім можна знайсці матэрыялы аб вопыце работы лепшых стаханаўцаў прамысловасці і сельскай гаспадаркі, стаханаўскіх брыгад, цэхаў, аб авалодванні жанчынамі вайскавай справай і інш. Вельмі цікавы парады ўрачоў. Мы скарыстоўваем парады па кулінарыі і іншыя.

Асабліва цікава чытаць апавяданні, урыўкі з мастацкай літаратуры. З захапленнем чыталі мы аповесці аб жанчынах-удзельніцах грамадзянскай вайны, апавяданні М. Горкага—«Дзяўчынка» і інш. Але, на жаль, у журнале вельмі мала друкуецца апавяданняў. Зусім мала таксама і матэрыялаў аб міжнародных падзеях.

Мы-б вельмі жадалі, каб у кожным нумары было надрукавана якое-небудзь цікавае апавяданне ці аповесць. Было-б яшчэ лепш, калі-б гэтае апавяданне прадаўжалася ў некалькіх нумарах, тады з яшчэ большым інтарэсам чакаеш прыбыцця журнала.

Вельмі пажадана, каб змяшчаліся артыкулы аб міжнароднай палітыцы, але каб яны былі зразумелымі. Цікава было-б таксама, каб у журнале змяшчаліся нарысы, апавяданні аб брацкіх рэспубліках—аб іх жыцці, культуры, працы.

А. В. Федотава, Чэрнышова, Коршык—завёртшчыцы карамельнага цэха фабрыкі «Комунарка».

Менск.

У брыгадах і звеннях калгаса «Чырвоны зраг» (Камарынскі раён, Палескай вобласці) калгаснікі вывучаюць матэрыялы XVIII з'езда ВКП(б). На здымку: Стаханаўскае звяно па тэхнічных культурах вывучае прамозу тав. Андрэева на XVIII з'ездзе партыі. Злева направа: Г. Ф. Леоненка, А. Ф. Пугач (звеннаявая) і А. М. Гармель.

Фота Б. М. Хеніна (Фотахроніка БЕЛТА).

ЗБРОЯ Ў БАРАЦЬБЕ ЗА КОМУНІЗМ

Вялікая і адказная работа

У 1936 годзе рабочыя рамонтнага і інструментальнага цэхаў абралі мяне рэдактарам насценнай газеты абодвух цэхаў. З вялікім інтарэсам я разам з усім складам рэдкалегіі выконвала даручаную мне калектывам работу. Насценгазета рамонтнага цэха стала адной з лепшых газет завода. Яна з'яўлялася сапраўдным арганізатарам мас, асвятляла ўсю работу, усё жыццё цэха. Тры годы практычнай работы ў рэдкалегіі насценгазеты далі мне багаты вопыт па рабоце ў нізавым друку, па стварэнню рабкораўскага актыва, па рабоце з рабкорамі.

Зараз я выконваю абавязкі рэдактара многатыражкі. Накоплены вопыт вельмі дапамагае мне ў рабоце. Газета выходзіць рэгулярна, таксама рэгулярна выходзяць і ўсе насценгазеты цэхаў, асвятляючы ўсё жыццё завода. Вялікую работу прарабілі газеты, як насценныя, так і многатыражка ў справе падняцця працоўнай дысцыпліны. Яны паказваюць узоры работы лепшых стаханаўцаў, якія перадаюць свой вопыт работы, і ў выніку памнажаюцца рады стаханаўцаў. Мы паказваем работу паасобных брыгад, пралётаў, цэхаў. Сістэматычна асвятлялі ход прадз'ездаўскага спаборніцтва.

Апошні час нашы газеты галоўную ўвагу аддаюць разгорванню соцспраборніцтва імені Трэцій Сталінскай Пяцігодкі, замацаванню поспехаў дасягнутых у прадз'ездаўскім спаборніцтве. Не мала ўвагі аддаецца і абароннай рабоце. Асвятляецца ход выканання ўзятых абавязкаў па здачы норм на значок ППХА, лепшых цэхаў і аддзелаў, паказваем і адстаючых у гэтай справе. Асвятляем работу вайсковых гурткоў на заво-

дзе і падрыхтоўку варашылаўскіх стралкоў.

Акрамя паказу дасягненняў наша газета займаецца выяўленнем недахопаў у рабоце завода. Неаднаразова на старонках многатыражкі крытыкавалася дрэнная работа аддзела снабжэння, які несвоечасовай дастаўкай паасобных матэрыялаў тармазіў выкананне плана. Артыкулы аб гэтым абмяркоўваліся на партбюро, пасля чаго недахопы былі ліквідаваны.

Газета асвятляе работу комсамольскай арганізацыі завода, яе дасягненні і недахопы. Паказваем лепшых і горшых комсоргаў, работу паасобных членаў камітэта комсомола і радыных комсамольцаў.

У адным з нумароў нашай газеты быў надрукаван матэрыял аб дрэннай рабоце сакратара комсамольскай арганізацыі. Па

ініцыятыве газеты гэтае пытанне было абмеркавана на парткоме, на комсамольскіх сходах і ў выніку сакратар быў знят з работы і выведзены з членаў бюро райкома. Зараз кіраўніцтва комсамольскай арганізацыі адноўлена і работа ідзе добра.

Рэдакцыя многатыражкі штодзённа кіруе работай рэдкалегій насценных газет—склікае іх, дае ўказанні, дапамагае складаць планы работы і інш. З усімі пытаннямі рэдкалегіі насценгазет зварачаюцца да нас.

Наша многатыражка карыстаецца любоўю ўсяго калектыва і я адчуваю вялікае задавальненне ад таго, што сваёй работай у газеце дапамагаю выкананню заданняў партыі і ўрада.

Р. В. Брэўдо—
рэдактар многатыражкі.

Менск,
завод імені Варашылава.

На здымку: Слухачы газетнага аддзялення рэспубліканскай школы прапагандыстаў пры ЦК КП(б) Узбекістана—Ч. Ібрагімава (злева)—сакратар партбюро школы і Х. Мірзэрахімава.

Фота М. Пенсона (Фотахроніка ТАСС).

У гасцях у казачніцы

У вокны, неміргаючы, глядзіць чорная, як сажа, ноч. Ціха ў хаце. Яркі гарыць лямпа. Мы сядзім вакол стала. Твары ва ўсіх задуменыя, маўклівыя. Усё слухаем і слухаем...

«...І вось прышоў бедны сусед да багатага. Злосна яму стала. Пастаяў ён, паглядзеў на рылы панскія ды і крыкнуў, што было сілы:

«Два самазбірайкі...»

Як загіпназаваныя слухалі мы. А як казачніца закончыла, наперабой прасілі яе, каб яшчэ больш расказала. Старая хацела ўжо было пачаць, але ў гэты час заплакала дзіця. Яна жвава паднялася і, падышоўшы да калыскі, стала калыхаць.

— Расказваць ёсць што, — працягвала казачніца. — Цяпер маладыя не ўсе нават могуць паверыць, а гэта праўда была. Цяжка жылося нашаму брату. Многа мне аб гэтым расказвалі мае бацькі, суседзі, як калісьці дрэнна жылі за панамі. Я ўсё гэта добра запамятала, а цяпер вось расказваю маладым. Няхай знаюць як было. Ды і сама я добра помню паноў. Маю ўжо 57 год за плячыма. Чаго добрага, а бяды ды гора за старой уладай нямала нацярпелася. Не давалі паганцы ні жыцця людскога, ні прасвету.

Многа ў гэты вечар яна расказала нам народных казак, легенд, былін. Яна ахвотна апавядае ўсім іх. Расказвае дома, у суседзяў, на полі ў час адпачынку. І ўсе яе з цікавасцю слухаюць.

Гэта казкі, легенды, быліны пра эксплуатацыйнага паноў, папоў, багачаў і як з імі змагаўся прыгнечаны ярмом няволі працоўны народ.

Мы папрасілі Марыю Фёдаруна расказаць нам пра сваё жыццё, пра сям'ю.

— Калі вас так цікавіць, магу трохі расказаць, — пачала казачніца, сеўшы зноў за стол.

— Жывём мы як усе калгаснікі. Муж мой, Кузьма, хоць і стары ўжо, аднак выпрацаваў за год больш 400 працадзён. Што можа і як можа — усялякія работы стараецца добра выконваць. Я таксама, як магу ста-

раюся працаваць, дапамагаць калгасу.

Ну, а дзяцей маіх вы ўсіх не зможаце ўбачыць. Гэта не мае такія маленькія, — паказала Марыя Фёдаруна на калыску і на адно маленькае, якое спала на ложку, дзіця. Мае дзеці ўсе дарослыя, а гэта сынавы. Сын вось паехаў у горад з жонкай за справункамі, а мяне старую папрасілі паняньчыць малых. Ну, я іх і няньчу, як родных гляджу...

Прывыкла я ўжо к гэтаму. Сваіх аж дзевяцёра гадала. Як не глядзела — усіх не выгадала. Адно памёрла... Ох, як цяжка раней было гадаваць. А цяпер — зусім іншае. Паглядзіш кругом — і радасна на сэрцы ажно становіцца. Большэвікі, Сталін наш дарагі, жыць-бы яму доўга, доўга, моцна аб людзях клапаціцца. Парадкі зусім другія на овец пайшлі...

Кім-бы былі мае дзеці за старой уладай? Не інакш як пастухамі ў кулакоў, ды парабкамі, як я калісьці з мужам. А за савецкай уладай — усе яны за парадкам пайшлі, па сваім заслугам прызначэнне атрымалі.

— Вось глядзіце на майго старшага сына Владзіміра. І пры гэтых словах Марыя Фёдаруна рухава паднялася і зняла са сцяны вялікую фатаграфію. У шматлікай групе радасных юнакоў і дзяўчат яна дрыжачым пальцам паказала:

— Гэта вось і будзе мой сын. Тэхнікум скончыў. Цяпер ў райкоме комсамола працуе. Выбралі яго туды.

— А вось гэты, — паказваючы на другую фатаграфію, — працягвае казачніца, Міхаіл. Вышэйшую адукацыю атрымаў. Інстытут скончыў. У Чырвонай Арміі служыў камандзірам, а цяпер працуе настаўнікам у сярэдняй школе. Добры сын, хваляць яго ўсюды.

Мы ўважліва слухалі Марыю Фёдаруна. Яна ўсё расказвала і расказвала аб сваёй сям'і, аб радасным жыцці. Расказала аб 17-гадовай дачцэ Тамары, якая вучыцца на другім курсе Барысаўскага педвучылішча. З затаенай радасцю расказала таксама аб дачцэ Александры, якая

атрымала вышэйшую адукацыю і працуе цяпер у Кашыры.

Старшых дачок Марыі Фёдаруны Вару і Маню нам прышлося ўбачыць на станцыі Талачына ў пачатковай чыгуначнай школе. Засталі іх за працай у новай, чыстай, светлай, прасторнай школе. З любоўю і гонарам савецкага педагога, дзве маладыя сёстры-настаўніцы вучаць і выхоўваюць больш ста маленькіх, поўных жыцця і энергіі грамадзян нашай радзімы.

Малодшыя члены сям'і — Жэня і Анатолій — жывуць пры бацьках і вучацца ў Талачынскай сярэдняй школе, — Анатолій у восьмым класе, Жэня — у пятым.

— Я вось старая, больш трыццаці год пражыла за панскай уладай і літары нават не ведала, а савецкая ўлада навучыла мяне пісаць і чытаць. Свет я ўбачыла. Ну, аб маладых і гутаркі няма.

Жэня і Анатолій за каго захоць за таго і вывучацца. Наша ўлада вельмі клапаціцца, каб усе вучыліся, каб усе многа ведалі. А для мяне — мацеры ўсёроўна ці яны лётчыкамі будуць, ці інжынерамі, ці настаўнікамі, ці трактарыстамі, ці машыністамі. Былі-б яны толькі добрыя, чэсныя, адданыя, сталі-б моцна за ўладу савецкую, бераглі яе як маці родную. І мне будзе яшчэ больш радасна за дзяцей.

Пяшчотны, поўны ласкі, поўны праўдзівасці і мацярынскага завету былі словы маткі — Марыі Фёдаруны. Маршчыністы твар яе прасвятлеў, праясніўся, а вочы ззялі яснымі агеньчыкамі непатухаючага шчасця, радасцю савецкай мацеры, выгадаваўшай і выхаваўшай восем адданных савецкай уладзе грамадзян. Гледзячы на яе, здавалася, што перад намі стаяць мільёны такіх савецкіх мацярэў, такіх сямей: радасных, шчаслівых, якія горача любяць сваю родную ўладу савецкую, вялікую айчыну квітнеючага соцызлізма.

Ф. Станішэўскі.

Калгас імені Варашылава, Талачынскага раёна.

ПРОСЬКА- Змагарка

Даўным-даўно гэта было. Вельмі цяжка тады жылося на нашай вялікай зямлі. Паны ў сялян кроў смакталі, жыць добра не давалі.

Вось жыла-была ў аднаго пана прыгожая сялянка Агапа. Мела яна двух сыноў-кавалёў і дачку Проську. Прыгожыя былі браты-кавалі, на ўвесь свет сваёй працай славіліся.

А такой красуні, такой прыгажуні, якой была Проська, увесь свет абыйдзі—нідзе не знойдзеш. Вочы былі яе—што сіль палёў, што зоркі ясныя, што сонца залатое, рукі—што тысячы рук. Імі яна магла карміць і адзяваць увесь свет.

А запяе Проська—бег рэк становіцца, пушчы не гамоняць, птушкі не пяюць, ветры не шумяць—усе слухаюць ды слухаюць Проську-прыгажуню. Хоць і была яна на ўвесь свет белы найздальнейшай і прыгажэйшай, аднак кепска ёй жылося. Слязі горкімі яна лугі пайла, горам цяжкім лясы сушыла.

Ноч і дзень Проська з маткай і братамі на пана працавала, славу багатыра яму здабывала.

Так з года ў год гаравалі яны. Але скоро мамка родная Проські не вытрымала цяжкай працы, дрэннага жыцця. Памерла бедная... Яшчэ горш стала жыць Проська. Угледзеў яе аднойчы пан і галава яму аж ускружылася. Надта яму падабалася Проська-прыгажуня. Загадаў ён слугам сваім у палац яе прывесці каб сваёй палюбоўніцай зрабіць.

Прыляцелі слугі панскія на конях быстрых. Сілай у братоў-кавалёў сястру адабралі. Завезлі яны яе к пану злему, за вялікія дзверы пасадзілі. Сядзіць Проська, сумуе. Не хоча яна славы панскай, шкада ёй братоў-кавалёў, усіх бедных людзей.

Надышла цёмная-цёмная ночка. Заснулі слугі панскія. Адамкнула дзверы вялікія Проська, як сінічка выпырхнула з палаца пана-злодзея, пана-разбойніка. Галубкай беленькай над хатай сваіх братоў апусцілася.

Рана-раніусенька пан аб прыгажуню сваёй успомніў. Устаў ён, адамкнуў вялікія дзверы, а там нікога няма. Узлаваўся ён. Загадаў слугам сваім і войску Проську-прыгажуню ў палац, што-б там ні стала, вярнуць. Кінуліся дзікай чарадой падлізы панскія на хату братоў-кавалёў. Але не так лёгка прыйшлося ўзяць. За Проську браты-кавалі заступіліся, усе сяляне, як адзін чалавек, гарой за яе сталі. Завязалася барацьба з слугамі панскімі. Біліся-біліся браты-кавалі за сястру родную, адважна змагаліся ўсе сяляне, але-ж усётакі сіла большая аказалася на баку паноў. Пачалі вязаць Проську, а яна адважная, непакорная такая, смелую да людзей прамову гаворыць, навучае іх:

— Людзі добрыя, залаценькія, паднімецеся даражэнькія, ды вазьміце вы зброю вострую, ды паўстаньце сілай грознаю. А вы, браткі, браткі родныя, сваёй сястрыцы паслухайце, зброй смяртэльнай к пану ў дзверы пастукайце. Куйце братцы мячы вострыя, узбройвайце масы бедныя, усіх паноў знішчайце, беднаму люду дарогу дайце!

Вязалі Проську, у ланцугі яе закоўвалі, а яна людзям праўду казала, свет ім адкрывала. І ўсе слухалі, зварахнуцца ніхто не мог,—так смела і праўдзіва гаварыла Проська-змагарка.

Завезлі Проську-змагарку к пану, у цямніцу яе за непакорнасць укінулі. Пан ад радасці аж заска-

каў, што перамогу такую атрымаў. Назначыў ён з вялікай радасці балі.

Зазялі палацы панскія агнём яркім, вясёлай музыкой заліліся. Сабралася к яму бачана-нябачана гасцей. Усіх ён смачнай ежай частаваў, заморскім віном паіў, лоўкімі штукарамі весяліў, прыгожымі песнярамі і музыкой радаваў.

Позна весяліліся. Усім-усякім забаўляў багаты пан сваіх гасцей. Пад канец бала гасцям надакучылі забавы. Пачалі сумаваць госці. І тут успомніў пан пра Проську-прыгажуню, Проську-вясёлую. Дарагіх гасцей парадваць захацеў,—сваім слугам сказаў, каб весялуню на балі ураз з цямніцы прывялі. Пабетлі слугі ў цямніцу і дзіву даліся. Жалезныя краты разломаны, а Проські і след прастыў.

Выратавалі яе браты-кавалі. Выкавалі яны сабе мечы самасекі, надзелі шапкі-невідзімкі і прабраліся ў палацы панскія.

Паслаў было пан пагоню вялікую, але нідзе не знайшлі Проські-змагаркі. Уцякла яна ў лес. А там многа народу сабралася. Ад паноў, вядома, усе хаваліся, каб адпомсціць паганцам за гора цяжкае, за беднае жыццё сялянскае.

Выбралі сяляне Проську-змагарку сваім атаманам. З таго часу сталі палаць кругом панскія палацы. Помстай гарэлі сэрцы сялян да паноў. Усё больш і больш барацьбітоў збіралася. Для ўсіх іх браты-кавалі зброю кавалі, чым маглі ўзбройвалі. Ніхто не мог перамагчы Проські-змагаркі.

Дзе яна з баявой дружнай праходзіла, там паны прападалі, людзі бедныя шчаслівымі становіліся,—не ліліся слёзы горкія, а несліся песні звонкія; дзе балоты і пустыні былі, там сады зацвілі, радасць на тым месцы хадзіла.

Вось якою заступніцай за народ была Проська-змагарка.

Гэту казку запісаў Ф. Станішэўскі ад калгасніцы калгаса імені Варашылава, Талачынскага раёна, Марыі Шалянок.

на ферме *тысячниц*

Раздаўся званок на дойку. Старшы зоатэхнік племгаса Нікалай Дзімітрыевіч Беявін прапанаваў аглядзець стада. Нам прынеслі белыя халаты. «Нашы каровы,—гаворыць зоатэхнік,—любяць чыстату». Прышлося падпарадкавацца правілам унутранага распарадку.

Племгас мае 32 рэкардысткі. Вось перад намі «Гроза»—экспанат на ўсесаюзную сельскагаспадарчую выстаўку. Яна кожны дзень дае па 22—27 літраў малака. Ферма не мае кароў, якія-б давалі менш 3000 літраў малака. Няма і даглядчыц, якія-б дрэнна працавалі. Адна з другой бярэ прыклад, вучыць другіх. Тут інакш працаваць не ўмеюць.

Любоў да сваёй фермы, гонар за яе адчуваецца ва ўсім. Больш за ўсё ў племгасе ганарацца людзьмі. Даярка Ефрасіння Тяпіна даглядае 8 кароў. У мінулым годзе ад кожнай каровы яна надала па 4891 літраў малака. Тацяна Хацькова ад такой-жа групы кароў надала ў сярэднім ад кожнай па 4.550 літраў. Па 6 тысяч літраў малака даюць каровы: «Мушка», «Гроза», «Флора» і інш.

Правільным кармленнем, рэгулярнымі прагулкамі кароў, чыстай на ферме дабіваюцца высокіх удояў. Калі ў 1934 годзе сярэдні гадавы ўдой на кожную карову складаў 2.500 літраў, то ў 1938 годзе ўдой ужо даходзіў да 4.245 літраў. Зараз на ферме шырока разгорнута сацыялістычнае спаборніцтва за 4.800 літраў малака ў сярэднім ад кожнай каровы, а ад рэкардыстак па 6.000 літраў.

З кароўніка мы папалі ў радзільнае аддзяленне. Тая самая чыстата. Даглядчыца Ольга Езопкіна пазнаёміла нас з распарадкам рабочага дня.

— Кароў у радзільным аддзяленні дояць 5 разоў, кормяць 4 разы, чысцяць 2 разы і адзін раз выпускаюць на прагулку.

З радзільнага аддзялення цялят адразу перадаюць у 15-дзённы прафілакторый. Заходзім сюды. Еўдакія Несцераўна Мікельсон ветліва запрасіла нас. Прафілакторый, гэта—сапраўдныя «яслі». Белізна сцен, столі,

падлогі асляпляе вочы. Паабпал шырокага праходу размешчаны клеткі для народжаных цялят, у кутках расстаўлены ялінкі, на сталі—кветкі. З правага боку асобна адгароджанае месца—«манеж» для прагулкі цялят.

За тры год работы Мікельсон не ведае адыходу і хваробы цялят. Сярэднесутачны прывес па ўсяму аддзяленню складае 1210 грам на кожнага цялёнка, пры норме 700 грамаў.

Адсюль сасункі пападаюць у цялятнік да Агнесы Антонаўны Мільдэнберг. Тут яны жывуць да 4 месяцаў. Нельга без радасці глядзець з якой любоўю адносяцца даглядчыцы да работы. Тут і ўмывальнік і чыстая пасуда для пойки цялят, розная мука і мінеральная падкормка ў асобных чыстых скрыначках.

Вялікага прывесу тут дабіваюцца правільным і своєчасвым кармленнем і рознастайным кормам, рэгулярнай прагулкай цялят, для якіх у памяшканні на зімовы час адведзен спецыяльны манеж.

Выдатных поспехаў дабіліся скромныя савецкія жанчыны. Радавая даярка ордэнаноска Ефрасіння Сільвестраўна Башкі-

рава не адзін дзесятак дзяўчат вывучыла як трэба даглядаць кароў, не адной перадала свой вопыт даення. Зараз Башкірава—інструктар па раздою кароў. Калектыў племгаса даручыў ёй вялікую справу. За выдатныя поспехі ў рабоце савецкі ўрад узнагародзіў Ефрасінню Сільвестраўну ордэнам Леніна.

За 8 год работы на ферме Мялешка выгадавала без адыходу 250 цялят. З іх ужо многія сталі дойнымі каровамі-рэкардысткамі. Лепшыя цяляты з групы Мялешка залічаны экспанатамі на ўсесаюзную сельскагаспадарчую выстаўку.

Пра ферму, выдатных людзей і іх метады работы ведае ўвесь Савецкі Саюз. Пішуць пісьмы з Ленінградскай, Валагодскай абласцей, просяць расказаць аб рабоце фермы, аб тым, якім чынам можна купіць карову, альбо цёлку ў племгасе.

...Раздаўся званок. Пачалася апошняя дойка. Даяркі прыняліся падмываць і масажыраваць вымя. Залізгалі даёнкі, а праз мінуту ў бітонах запенілася тлуства, цёплае малако. Пах сырадою разнёсся па кароўніку.

Дм. Малевіч.

Племгас Крынікі, Лёзьянскі раён.

Лепшым конюхам у калгасе „Рух наперад“ (Церахоўскі раён, Гомельскай вобласці) з'яўляецца тав. Шышова Еўдакія Нікіцічна. За стаханаўскую работу па догляду за коньмі і вырошчванні маладняка яна двойчы прэміравана.

СОНЕЧНАЯ

ГРУЗИЯ

На поўдні нашай вялікай краіны, за Каўказскім хрыбтом размешчана адна з адзінаццаці саюзных рэспублік—сонечная Грузія.

Сакавітыя лугі, нібы велізарныя зялёныя каўры, апрацаваныя палі, густыя рады вінаградных лоз, срабрыстыя сады—так выглядае сёння квітнеючая савецкая Грузія.

З шумам і пенаю імчацца горныя рэкі ў плодарадныя раўніны. Тут свабодна растуць такія расліны, як пальмы і лаур, чырвоныя дрэва і самыт. Вельмі добра выпяваюць інжыр і абрыкосы, апельсіны і масліны, лімоны і мандарыны, чай і табак, бавоўна і вінаград.

* * *

Многа тысяч гадоў назад пачалася самастойная гісторыя грузінскага народа, пачалася развіццё яго культуры. Мясцовасць, абраная грузінскім народам для паселішча, была размешчана на скрыжаванні вялікіх гандлёвых шляхоў. Тут праходзілі караваны з Індыі і Ірана ў Грэцыю і грэчаскія караваны—на Усход. На працягу дваццаці з лішнім стагоддзя ішла барацьба за ўладу над вольналюбівым, адважным народам, над яго краінай паміж мацнейшымі дзяржавамі Усходу і Міжземнага мора.

У 1801 годзе Грузія стала рускім уладаннем. Грузінскія дваране, багатыя памешчыкі ўступілі ў цесны саюз з царскімі чыноўнікамі і жандармамі. Працоўнае насельніцтва цягнула ўсё больш жорсткае рабаванне з боку царскіх улад. Ішла русіфікацыя ў судах, у школах; ва ўсім справаводстве грузінская мова была забаронена. Прыгнечанае сялянства Грузіі не адзін раз падымалася на ўзброеную барацьбу супроць прыгнёту і гвалту памешчыкаў і царызма. Увесь 19 век у Грузіі прайшоў пад знакам сялянскіх паўстанняў.

Да пачатку 90-х гадоў у Грузіі ўжо быў многалікавы рабочы клас. Рабочы рух становіцца гавясткуючым у грамадска-палітычным жыцці краіны. Вялікі Сталін з'яўляецца асновальнікам рэвалюцыйнай сацыял-дэмакратыі і большэвіцкіх арганізацый у Закаўказзі і Грузіі. Таварыш Сталін кіраваў дэманстрацыямі, забастоўкамі ў Тбілісі і Батумі. Таварыш Сталін з саратнікамі-большэвікамі веў няспынную барацьбу супроць меншавікоў і дробнабуржуазных нацыяналістаў.

У 1917 годзе ўладу ў Грузіі захапілі меншавікі, і ў іх руках яна заставалася да 1921 года. Гэтыя гады былі самымі цёмнымі ў гісторыі грузінскага народа.

Пачаткам росквіту вызваленнага народу быў дзень 25 лютага 1921 года. Пры падтрымцы Чырвонай Арміі і рабочых Савецкай Расіі грузінскі пролетарыят пад кіраўніцтвам слаўных большэвікоў С. М. Кірава і С. Орджанікідзе абвясціў савецкую ўладу ў сваёй краіне.

* * *

«Царскія прыслужнікі і літаратурныя лакеі любілі называць Грузію

брыльянтам у імператарскай расійскай кароне. Гэтыя паны прадугледжана замоўчвалі толькі, што брыльянт быў заліты слязімі і крывёю працоўных Грузіі.

Сапраўдным брыльянтам становіцца Грузія толькі цяпер, становіцца сапраўднай каштоўнасцю і для свайго народа і для Савецкага Саюза,—сказаў таварыш Варахшылаў пры ўручэнні ордэна Леніна Грузінскай рэспубліцы ў яе сталіцы Тбілісі.

Багаці Грузіі заключаюцца ў рэдкаім спалучэнні клімата, глебы і нетраў. Грузія—краіна «белага вугалю». Зрэзаная многалікавымі горнымі рэкамі, яна займае адно з першых месцаў у свеце па колькасці воднай энергіі і па напору водных стокаў. 14 мільёнаў конскіх сіл нясуць з сабой горныя патакі Грузіі! Гэта ў многа разоў перавышае магутнасць запасаў гідраўлічнай энергіі такіх краін, як Японія, Германія, Італія, Францыя, Нарвегія і іншыя.

Пабудаваны дзесяткі магутных электрастанцый. Па магутнасці і па выкарыстанні энергіі электрастанцый Грузія яшчэ ў 1936 годзе ў дваццаць з лішнім разоў перавысілі даваенны ўзровень.

Ёсць у Грузіі і вугаль. Савецкай уладай пабудаваны Ткварчэльскія каменнавугальныя капальні і поўнаасцю рэканструяваны Тквітульскія вугальныя капальні.

Чыатурскі марганец па сваіх запасах і якасці руды займае адно з першых месцаў у свеце. У Чыатурах скапантравана трэць сусветных запасаў марганца. У 1913 годзе ў Чыатурскім раёне налічвалася 30 замежных фірм. Ніякіх механізмаў тады не было. Цяпер здабыча механізавана. Пабудаваны і рэканструяваны па апошняму слову тэхнікі ўзбагачальныя фабрыкі. Каля наберажных порта Поці грузяць на савецкія і замежныя пароходы чыатурскі марганец.

Бакінская нафта цячэ ў парты Чорнага мора па нафтапроводах, пабудаваных пры савецкай уладзе. У Батумі вырастаюць нафтавыя гарады, дзе разгорнута работа па перагонцы нафты.

У Грузіі здабываюцца літаграфічныя каменны, медзь, мыш'як, золата, малібдэн. Адна з падземных станцый Маскоўскага метрапалітэна «Красныя ворота» абліцавана грузінскім мрамарам.

У Кутаісі пабудавана адна з самых вялікіх шоўкаткацкіх фабрык у краіне. Яна будзе выпускаць 5 мільёнаў метраў шоўкавай тканіны ў год. Вялікі кансервны завод перапрабляе плады грузінскіх плантацый. Ён выпускае 36 мільёнаў банак кансерваў у год. Створана цэлая сетка лесапільных, мэблевых і дрэваапрацоўчых заводаў.

Да савецкай улады сельская гаспадарка Грузіі знаходзілася на вельмі нізкім узроўні. Адзін плуг на 15 двароў, адна саха на 3 гаспадаркі—вось былая «тэхнічная ўзброенасць» сельскай гаспадаркі Закаўказзя. Грузія была, па выражэнню Леніна, краінай

«яшчэ больш сялянскай, чым Расія». Але сяляне тут не мелі галоўнай крыніцы свайго існавання—зямлі. Амаль уся карысная зямля была ў руках памешчыкаў.

Цяпер тысячы трактароў працуюць на грузінскіх палях. У паўтара раз павялічыліся пасеўныя плошчы зернавымі культурамі і ў два з паловай разы—пад тэхнічнымі. 4,5 тысяч калгасаў аб'ядналі 40 тысяч сялянскіх гаспадарак.

У 1937 годзе ў Грузінскай ССР было 45 тысяч гектараў чайных плантацый. Зялёнага чайнага ліста было сабрана 27 мільёнаў кілограмаў—у 60 разоў больш, чым у 1913 годзе. «У бліжэйшыя 2—3 гады мы задаволім грузінскім чаем усю патрэбу працоўных Савецкага Саюза»,—заявіў таварыш Берыя на паседжанні Сесіі Вярхоўнага Савета СССР 21 жніўня 1938 года.

У 1937 годзе працоўныя нашай краіны атрымалі з цытрусавых плантацый Грузіі звыш 300 мільёнаў апельсінаў, мандарынаў, лімонаў. Раней—у дзярэволюцыйнай Расіі—гэта былі прадметы роскошы, даступныя толькі багачам. Цяпер гэтыя высокакарысныя прадукты, багатыя вітамінамі, спажываюцца шырокімі масамі працоўных.

Магутны ўздым прамысловасці, транспарта і сельскай гаспадаркі стварыў умовы для нябачанага росквіту нацыянальнай па форме, сацыялістычнай па зместу культуры грузінскага народа. Грузія мела да рэвалюцыі 16—20 проц. пісьменнага насельніцтва.

Цяпер у Грузіі ажыццёўлена ўсеагульнае абавязковае навучанне. Упершыню ўсе горскія народнасці сталі вучыцца на роднай мове. Створана каля 20 вышэйшых навучальных устаноў, створан філіял Усесаюзнай Акадэміі навук, працуюць навукададаследчыя інстытуты, ёсць 18 музеяў, каля 500 тэатраў, звыш 500 кіноўстановак, каля 3.000 бібліятэк. Уся краіна радыёфікавана.

Грузія—здраўніца Савецкага Саюза. Сонечныя марскія пляжы ў Абхазіі і Аджары, высокагорныя сонечныя курорты (Бахмары), шчочална-вуглекіслыя крыніцы (Баржом), серныя крыніцы (Мэнджы)—усё гэта робіць Грузію ўлюбёным месцам адпачынку працоўных сацыялістычнай радзімы.

Большэвікі Грузіі прыйшлі да XVIII партыз'езда з велізарнымі дасягненнямі. План другой сталінскай пяцігодкі ў Грузіі быў выканан да тэрмінова.

У 1938 годзе чайныя фабрыкі Грузіі далі 8200 тон чая, а ў 1942 годзе яны павінны выпускаць звыш 20 тысяч тон. У Тбілісі ўступае ў строй буйны камбінат шампанскіх він, які павінен даваць штогодна 4 мільёны бутэлек шампанскага.

Такая Савецкая Грузія. Большэвікі, Ленінска-Сталінская партыя знішчылі былы гнёт і нішчагу гэтай багатай краіны. І пад Сталінскім сонцам расквітнела роўная сярод роўных, плодарадная, пышная, сонечная Грузія.

Б. ЛІБЕРМАН.

НАМ ПІШУЦЬ

Стаханаўка-слесар Віцебскага станкабудаўнічага завода імені Кірава Раіса Іванаўна Молатава.

За ўзорную стаханаўскую работу па выпуску машын т. Молатава Прэзідыумам Вярхоўнага Савета Саюза ССР ўзнагароджана медаллю „За трудовое отличие“
Фота В. Н. Лупейко (Фотахроніка БЕЛТА).

Апраўдаю высокае давер'е

Працуючы брыгадзірам калгаса, асноўнай мэтай я паставіла дабіцца высокага сталінскага ўраджаю. Перш за ўсё ўзялася за ўмацаванне працоўнай дысцыпліны ў брыгадзе.

Калгаснікам брыгады я растлумачыла значэнне прымянення пры сяўбе правіл агратэхнікі і правільнага севазвароту. Наша брыгада заключыла дагавор на сацыялістычнае спаборніцтва з другой брыгадай калгаса. У выніку спаборніцтва ў 1938 годзе брыгада дабілася нядрэнных паказчыкаў. Пшаніцы мы знялі па 14 цэнтнераў з гектара, жыта па 12,5 цэнтнераў. У параўнанні з другімі брыгадамі ў нас павялічана ўраджайнасць на 15 проц.

За адданую работу па ўказу Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР я ўзнагароджана медаллю «За трудовое отличие». Гэта ўзнагарода натхняе мяне на барацьбу за яшчэ лепшыя поспехі ў рабоце. Зараз я пашыраю свае веды, вучуся на курсах пры раённай калгаснай школе ў м. Копысі. Па сканчэнні іх з яшчэ большым энтузіязмам вазьмуся за працу на сацыялістычных палях. Я апраўдаю высокае давер'е партыі і ўрада.

М. Юркова—брыгадзір калгаса імені Кірава, Багушэўскага раёна.

РАБОТАЕМ ПА-СТАХАНАЎСКУ

На агульным сходзе калгаснікаў я са сваім звяном узялі абавязацельства дабіцца ў гэтым годзе з рэкорднага ўчастка 10 цэнтнераў ільनावалакна і такой-жа колькасці ільнанасення з гектара. Каб словы не разыходзіліся са справай, мы па-стаханаўску пачалі рыхтавацца да сяўбы. Усе падрыхтоўчыя работы закончылі раней тэрміну.

Як толькі наступілі сонечныя дні і веснавы вецер асушыў зямлю, наш калгас вышаў у поле. Звяно ўзялося за пасеў. Пасеўны план поўнасьцю выканалі к вялікаму пролетарскаму святу—к дню 1 мая. Я са звяном засеяла 6 гектараў ільну, 3 гектары пшаніцы, 3 гектары ячменю, 7 гектараў аўса і 5 гектараў гароху.

Звяно працавала ўдарна. Калгас—таксама. У часе праполачнай і ўборачнай кампаніі будзем таксама працаваць аддана па-стаханаўску.

С.Мяснікова.
Чашицкі раён.
Калгас „Новае жыццё“.

Агітатар НІНА

Шарамет Ніна—маладая, жыццерадасная дзяўчына. Працуе руханкаводам у калгасе імені Кагановіча, Слабодскага сельсовета. Усе калгасніцы і калгаснікі паважаюць яе. Ніна заўсёды

вётліва адказвае на ўсе запытанны калгаснікаў.

У часе выбараў у Вярхоўны Совет БССР т. Шарамет была агітатарам на ўчастку. Пасля гэтага яна таксама не спыняе агітацыйнай работы ў калгасе.

Вялікую работу правяла Ніна ў перыяд XVIII з'езда партыі і пасля яго. На занятках гуртка вывучае яна з калгаснікамі матэрыялы з'езда і асабліва гістарычны даклад таварыша Сталіна. Да калгаснікаў, якія не могуць наведваць гурток, Ніна ходзіць на кватэры і там з імі вывучае з'ездаўскія матэрыялы.

Смалявіцкі раён. М. Юдкевіч.

Не ствараюць умоў для работы

Камбінат «Везувій» у апошні час знаходзіцца ў прарыве. Гэта тлумачыцца больш за ўсё тым, што на камбінаце не ствараюць стаханаўцам належных умоў для работы, што адміністрацыя не вядзе барацьбы з прастоямі. Праўда, перад адкрыццём XVIII з'езда партыі, калі работа ў цэхах была наладжана лепш, многія стаханаўкі паказалі выдатныя ўзоры ў рабоце. Этыкерыўшчыцы тт. Канцавая, Шупігіна, Садчэнка, Пішчык выпрацоўвалі па 67 скрынак, пры норме 43. На многа перавышалі нормы выпрацоўкі і другія работніцы.

Работа рыўкамі характэрна для нашага камбіната. З'езд скончыўся і зноў па-стараму пачаліся прастоі і непаладкі. Амаль усе рэкардсменкі знізілі тэмпы выпрацоўкі. Вось стаханаўка Куліна Царкова з аўтаматнага цэха скардзіцца, што ёй прыходзіцца часта прастаіваць без работы. Калі машына няспраўная ні механік, ні манцёр яе своєчасова не адрамантуюць.

18 красавіка без парафіна быў прапушчаны аўтамат з 66 кісетами. Усё гэта пайшло ў брак.

Неабходна сур'ёзна заняцца становішчам работы на нашым камбінаце і як мага хутчэй ліквідаваць усе перашкоды.

Майстар П. Шэвелева.
Нова-Беліца.

Адказны рэдактар Г. В. КАГАН

Адрас рэдакцыі: Менск, Дом працы, 3-ці паверх, пакой 8. Тэл. 24-070, 24-038.

Друкарня імя Сталіна

Заказ № 607.

Тыраж 13.050 экз.

Галоўлітбел № 312.

Здана ў набор 5/V—39 г. Падпісана да друку 17/V—39 г.

У нумары 2 1/2 арк. 120.140 друк. знак.

АВАДЗЕНЬ-ЗЛЕЙШЫ ВОРАГ ЖЫВЁЛЫ

ЗМАГАЙЦЕСЯ З АВАДНЁМ!

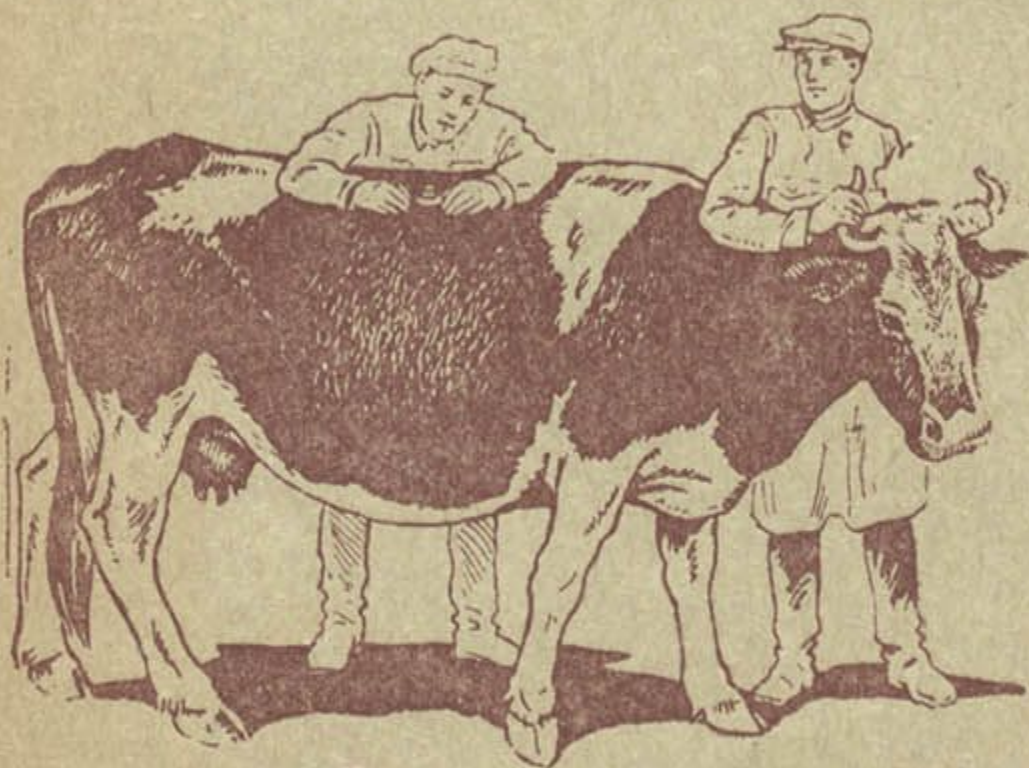
Лічынкi авадня псуюць—прадзіраўліваюць шкуры і непакоюць жывёлу. Жывёла, паражоная аваднём, траціць у вазе Каровы зніжаюць удоі.

ЯК ЗНІШЧЫЦЬ ЛІЧЫНКІ АВАДНЯ

ДЛЯ ЗНІШЧЭННЯ ЛІЧЫНАК ПРЫМЯНЯЮЦЬ ТРЫ СПАСАБЫ:

1. ВЫДАЎЛІВАННЕ ЛІЧЫНАК РУКАМІ,
2. УПЫРСКВАННЕ ДЭЗІНФІЦЫРУЮЧЫХ ВАДКАСЦЕЙ,
3. УЦІРАННЕ У ЖЭЛВАКІ ФЕНОЛАВАЙ МАЗІ

Упырскванне і ўцiранне могуць праводзіць толькі ветработнікі або спецыяльна імі абучаныя асобы, выдаўліванне ж могуць і павінны праводзіць усе асобы, якія даглядаюць за жывёлай. Выдаўліваць лічынкi патрэбна так

Папярэдне трэба выстрыгчы шэрсце вакол жэлвака з лічынкай, затым падагнаць лічынку да адтуліны ў шкуры, выштурхнуць наверх і раздавіць ці кінуць у вядро з карсінам або фармалінам. Ні ў якім выпадку лічынак авадня нельга выкідваць жывымі на зямлю або ў смеццевыя ямы і скрыні.

Бр. АДАЗ САНЗАГОТСКУ

ПАМЯТАЙЦЕ: знішчаючы авадня, мы пазбаўляем нашу краіну ад многамільённых страт, захоўваем для прамысловасці мільёны шкур, а для нагальніцтва—дзсяткі тысяч тон мяса і мільёны літраў малака.

ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАЇН, ЕДНАЙЦЕСЯ!

НКФ

СССР

ДЗЯРЖСТРАХ

КАЛЕКТЫЎНАЕ

СТРАХАВАННЕ

ЖЫЦЦЯ

КАЛГАСНІКІ І КАЛГАСНІЦЫ!
СТРАХУЙЦЕ СВАЁ ЖЫЦЦЁ.
КАЛЕКТЫЎНАЕ СТРАХАВАННЕ
ЖЫЦЦЯ ПАЛЯПШАЕ ДОБРАБЫТ

ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАЇН, ЕДНАЙЦЕСЯ!
НКФ © СССР
ДЗЯРЖСТРАХ